

ASSAIG DE DIALECTOLOGIA GESTUAL

Aproximació pragmàtica al repertori bàsic
d'emblemes del català de Barcelona

Lluís Payrató

Tesi doctoral dirigida pel
Dr. Jaume Mascaró i Pons

Universitat de Barcelona
Setembre de 1989

3a. PART

6. BASES PER A L'ESTABLIMENT DEL REPERTORI
D'EMBLEMES CATALANS

6.1. RECULLS I ESTUDIS SOBRE EL GEST ALS PAISOS CATALANS

Tret de referències aïllades que no van més enllà de l'anècdota o el detall, i de treballs que es refereixen marginalment a la gestualitat (en especial el de Rossell (1930), comentat a l'apartat 5.2.), el primer estudi autèntic sobre el gest publicat als Països Catalans és el de Joan Amades (1957).¹

Es tracta, en realitat, d'un recull d'unitats gestuals presentat com a repertori de gestos catalans i en forma de diccionari, és a dir, en successives entrades --pel nom popular del gest o per un terme que fa referència al seu significat-- que ens informen sobre la morfologia de l'acte i sobre el seu sentit.

Lamentablement, el treball d'Amades resulta més valuós per motius indirectes --sobretot per la manca d'altres estudis semblants, la qual cosa en fa una peça històrica indispensable-- que no pas per les seves qualitats inherents. Així, malgrat que seria injust de no reconèixer a Amades el valor d'un peoner, i malgrat que evitem de jutjar-lo des d'una perspectiva (exclusivament) actual per no caure en anacronismes, el cert és que els defectes del treball són massa evidents i massa importants per no prendre'ls en consideració, sobretot pel que fa, d'una banda, a l'absència de fonts i d'un mínim de fonamentació teòrica, i, per una altra, parcialment derivable de l'anterior, a l'ordenació i presentació del material.

---

¹ J. Amades: "El gest a Catalunya". Anales del Instituto de Lingüística VI (Mendoza, Universidad Nacional del Cuyo), 88-148.

Quant al primer aspecte, sobta que Amades no faci una sola referència a cap mena de font. Pensem en treballs anteriors --prou abundants, en conjunt-- sobre el gest, ja sigui des d'un vessant més aviat teòric, històric, assagístic o folclòric, aquest últim ben proper als seus interessos.² Aquesta absència va acompanyada d'un altre buit prou transcendent: el d'un marc teòric, ni que fos simplement esbossat, on bastir el seu estudi. La constatació de la falta d'un mínim de fonamentació és la conclusió a què arriba --conjuntament amb la perplexitat-- el lector de la pàgina i mitja de presentació que inclou Amades abans de començar el recull. L'autor enceta l'estudi exposant el seu interès pel tema:³

"Des de que ens vàrem sentit interessats per l'etnologia del llenguatge, el gest ens va cridar l'atenció i ens despertà una predilecció especial per damunt de la d'altres aspectes de caràcter lingüístic. Moguts per aquest interès durant una quarantena d'anys no hem menyspreat ocasió d'anotar tants gestos com se'ns han presentat, considerant el concepte amb la màxima amplitud i hem anotat gestos pròpiament dits, i tot altre moviment de dits, de mans i de cos, moixaines i joguinetes infantils. Amb el curs del temps hem arribat a aplegar uns quants milers de fitxes." (88)

Sorprèn, de bon començament, que l'autor no doni cap definició de gest, de manera que l'implícit fa que esdevingui incompreensible el que entén per "tot altre moviment de dits, de mans i de cos". D'altra banda, el recull, que no està numerat, inclou 299 entrades⁴, un

---

² Ens referim a treballs com per exemple les monografies de De Jorio (1832), Cocchiara (1932), Critchley (1939) o Efron (1941), i a estudis més concrets com els de Flachskampf (1938), Hayes (1940 i 1951) i Rabanales (1954-5), tots bastant accessibles i d'interès indubtable per a una persona amb les dedicacions d'Amades. Naturalment queda el dubte de si, encara que no les faci explícites, l'autor coneixia alguna d'aquestes fonts, cosa que de totes maneres sembla improbable donat el tarannà resultant del treball.

³ S'han respectat en tot moment el redactat i l'ortografia originals del treball. La indicació [sic] apareix per tant només en relació a aspectes del contingut.

⁴ Un bon nombre dels gestos es donen també amb fotografies al final de l'estudi. Entre aquestes (concretament són 96) es descobreix la que hauria de correspondre a una entrada que no apareix en el text: Deturar. Tenint-la en compte, el nombre total d'entrades seria de 300.

nombre no menyspreable de les quals estan repetides, de manera que la xifra contrasta fortament amb l'afirmació que (l'autor) havia aplegat "uns quants milers de fitxes".

Amades es refereix, tot seguit, a les dificultats per ordenar el material, però els implícits creixen:

"A l'hora de donar forma als materials, se'ns han ofert diversos problemes. Una bona part dels documents no eren pròpiament gestos de caràcter lingüístic [??], els quals calia descartar, puix que podien emmarcar-se en d'altres grups ben definits [que no s'expliciten, tanmateix]. A l'examinar els materials pròpiament lingüístics [sic!] ens ha semblat apreciar-hi tres característiques [sic]: Els generals, els individuals i els indeterminats." (88)

Sembla que on Amades diu lingüístics s'ha de suposar que vol dir alguna cosa com significatius, o potser, però ja és més inversemblant, que poden actuar com una paraula. Amb més seguretat podem suposar, en canvi, que quan diu característiques hauria de dir modalitats, classes o categorïes. La definició de cada un dels tres grups que distingeix, que és el que emprèn a continuació, no serveix per aclarir gaire els criteris de la classificació:

"La primera [els generals], formada per gestos que signifiquen una idea concreta i precisa i que són d'ús general, pertanyent, per tant, al fons comú de la llengua muda únicament gesticulada." (88)

La segona categoria és la dels gestos "propis i personals", és a dir, individuals, i la tercera la dels gestos indeterminats, "que no expressen cap idea precisa i concreta". Ni la segona ni la tercera categories es reflecteixen en el recull de l'autor, que acaba la introducció del treball explicant que l'ordenació (de les entrades) s'ha fet a partir del nom propi del gest (quan el tenia) o per la "idea que determinen" en la resta de casos, i, tot plegat, presentant-les de forma alfabètica. Amades clou la introducció fent referència als objectius de la recopilació i a la falta absoluta d'altres estudis:

"El nostre propòsit és únicament donar a conèixer els gestos de caràcter llingüístic més emprats a Catalunya, dels quals no en coneixem res escrit en català d'ací que no poguem donar ni una sola referència bibliogràfica." (89)

En aquest punt la remarca d'Amades és justa, però a continuació, pel que fa al segon aspecte criticable ja

assenyalat més amunt, el de l'ordenació i presentació del material, l'autor no sap evitar tota una sèrie d'inconvenients que resten molt de valor a la recopilació. Els més evidents són els següents:

1) En algunes entrades ens trobem amb descripcions (morfològiques) massa simplificades perquè ens puguem fer una idea exacta del gest. Si el lector el coneix, pot imaginar quin és (amb les variants que pugui tenir), com en el cas de [61], però si no, com per exemple, probablement, en el cas de [99], es fa molt difícil reproduir-lo amb exactitud, malgrat el possible ajut de la fotografia:⁵

[61] Callar. Agafar-se els llavis. Es emprat per a indicar a algú que calli i per a convidar al silenci. (94)

[99] Ditet. Gest de befa que sol fer-se al darrera de la persona que es vol ridiculitzar. Consisteix en tancar la mà dreta fent sortir sols el dit polze el qual es torça amb rapidesa fent moure la falange superior. (99)

2) Les entrades del recull es recobreixen molt sovint, de manera que el mateix gest pot ser presentat sota noms diferents, en llocs diferents. Per exemple és el cas, ja assenyalat per Mascaró (1981:27) de les entrades [35] Ase i [47] Beneiteria. Alguns d'aquests recobriments són conscients, per part d'Amades, que inclou en una entrada una referència interna a una altra d'anterior o posterior (per exemple a [24] Apaiyagar i [60] Calma). Però molts d'altres no semblen pas conscients i, sigui com sigui, resulten innecessaris i desdibuixen la utilitat del recull.

Els múltiples recobriments solen ser deguts a la barreja de criteris a l'hora de tractar el material. D'aquí prové lògicament un dels aspectes més negatius i greus del recull. Per exemple en el cas següent, que és només una entre tantes de les possibles mostres, és evident que en

---

⁵ Aquest aspecte és prou disculpable en la mesura que resulta realment complex de descriure verbalment certes unitats gestuals, i la crítica seria aplicable segurament a molts altres estudis, inclòs el de Meo-Zilio i Mejía (1980-3). Ara bé: un procediment prou senzill per solucionar --o almenys per reduir-- el problema és ajuntar un dibuix o una fotografia a totes les unitats, cosa que no es dona lamentablement ni en el cas d'Amades (1957) ni en el de Meo-Zilio i Mejía (1980-3).

les dues primeres entrades s'usa un criteri semàntic (el significat de l'acte) i en la tercera un criteri formal (la morfologia de l'acte):

- [5] Activitat. Per invitar a l'activitat hom es frega els palmells de les mans amb rapidesa. (89)
- [109] Entusiasme. Es representa fregant-se les mans amb rapidesa i fruició. (100)
- [134] Fregar-se les mans. Denota entusiasme, coratge, satisfacció, alegria, goig, fred. (102)

El cas extrem dels recobriments, i doncs de la mala ordenació del material, el trobem, per últim, quan, malgrat que s'utilitza un sol criteri, es repeteix simplement el mateix acte, que queda amagat sota termes similars. Per exemple, usant el criteri formal, els termes que representarien l'acció i l'estat consegüent:

- [1] Abaixar el cap. Denota agraïment, submissió, humilitat, servilisme, vassallatge. (89)
- [64] Cap cot. Abaixar el cap. Senyal d'obediè[n]cia, humiliació, submissió, acatament, modestia, humilitat. (84)

3) La implicitat, que és un dels trets més característics de l'estudi d'Amades, el porta en algunes ocasions, en absència dels resultats d'una enquesta en què basar-se, a una excessiva vaguetat. Amades recolza aleshores en la intuïció o fins i tot en el significat i l'ús de materials verbals (locucions o frases fetes, sobretot). El resultat és tan estrambòtic com el que deixen veure les tres entrades següents:

- [32] Arrugar el front. Denota preocupació, amoïnament.
- [33] Arrugar la cara. Escepticisme, displicència, dubte.
- [34] Arrugar les celles. Preocupació, amoïnament. (91)

En la mateixa línia Amades arriba també a donar com a descripció (morfològica) una frase feta:

- [98] Displicència. Arronçar el nas. (99)

4) Malgrat que els exemples anteriors són suficients per comprendre que no es pot considerar que en el repertori hi hagi tantes unitats com entrades, això queda corroborat igualment pel fet que en una mateixa entrada podem trobar gestos ben diferents (almenys morfològicament). També com a simple mostra del que es dóna amb força freqüència podem analitzar les dues entrades següents:

[53] Botifarra. [a]] Estendre la mà amb els dits arronsats a excepció del dit del mig. [b]] Sotragar el braç copejant-lo per la font amb l'altra mà mantenint el puny clos o fent el gest anterior. (93)

[88] Creu. [a]] Fer una creu al buit amb la mà indica que un afer està llest, que es dóna per resolt sense apel·lació. Si s'al·ludeix a una persona equival a un trencament de tractes, de relacions i d'amistat. [b]] Per fer la creu en casos de jurament i per d'altres semblants hom creua el polze per damunt de l'índex. (98)

Amades reuneix en aquest segon cas dos gestos (dos emblemes evidents) que no coincideixen ni en el significat ("està llest!" i "t'ho juro!", si els traduïm en paraules) ni formalment. Només a través del referent físic i cultural de la creu (la base) poden tenir un punt de contacte, però sembla excessivament llunyà dels actes per tenir-lo en compte a l'hora d'agrupar-los. En el primer cas, malgrat que el significat es pot considerar coincident (com a insult sexual), es tracta de dues unitats diferents (el que s'anomena botifarra i el tradicional gest del dit impúdic) amb la particularitat que poden funcionar plegades (però també, òbviament, separades).

Els casos apuntats, en definitiva, semblen més que suficients per fer veure que el recull d'Amades ha de ser "filtrat" amb molta cura perquè esdevingui operatiu. Això és el que s'ha dut a terme en aquest treball, a fi de poder-lo prendre --donada la inexistència d'altres fonts-- com a punt de referència fiable a l'hora d'establir el repertori provisional d'emblemes catalans que ha servit de base a la primera enquesta efectuada.⁶

---

⁶ Cf. sobre aquesta qüestió els apartats següents. El filtratge s'ha realitzat numerant totes les entrades i assignant lletres a cada una de les diferents accions (pel significat o per la morfologia) que inclouen. Les referències al recull d'Amades es donen de la forma següent: A[mades] 88 a (que correspondria concretament a la primera acció o gest de l'entrada Creu). Tal com s'exposa més en-

Fora del recull d'Amades, tanmateix, la tradició d'estudis catalans sobre la comunicació no verbal en conjunt és molt pobra, i en la línia concreta del d'Amades, o sigui, seguint l'establiment d'un repertori d'emblemes catalans, l'únic estudi que el segueix és el de Mascaró (1981), ja esmentat en repetides ocasions. La resta d'estudis publicats en l'àmbit català sobre la matèria es desvien en diferent grau de l'objectiu apuntat en aquest treball, però mereixen, almenys, de ser citats. Des d'un punt de vista teòric destaca en primer lloc l'aportació de Mascaró (1978), ja esmentada en l'inici d'aquest estudi, i, en un terreny més assagístic, la de Serrano (1980). En àrees molt més concretes, val la pena de fer esment d'articles pioners com els de Montané (1975) i Massó (1977), i del breu recull periodístic de Soler (1987). Una sintètica i divulgativa introducció a la comunicació no verbal es pot trobar a Forner (1987). Per últim, breus apartats dedicats a les relacions entre el llenguatge gestual i la interferència lingüística, per una banda, i als lligams entre el gest i la parla col·loquial, per una altra, s'inclouen a Payrató (1985b) i (1988), respectivament. Un repàs sintètic de les relacions entre la verbalitat i la no verbalitat es troba a Payrató (1989).

La interdisciplinarietat d'aquest camp d'estudi, la seva (relativa però finalment innegable) modernitat i la consegüent falta de tradició, el seu caràcter asistemàtic i la manca fins fa poc de mitjans tècnics adequats per enfrontar-s'hi poden explicar conjuntament l'escassetat d'estudis sobre la matèria en l'àmbit català, escassetat reproducible de fet en l'àmbit de la investigació espanyola, on cal esmentar treballs com els de Torrego (1971, 1974) i sobretot la llarga sèrie d'estudis de Fernando Poyatos (veg. Poyatos (1988 a/b/c) com a resum).⁷

---

davant, només s'han pres en consideració els gestos susceptibles de ser catalogats com a emblemes en els termes exposats a la primera part del treball. Vegeu també # 6.3.1.1.

⁷ Entre els treballs de divulgació es poden citar els de Callejón (1976), Soler-Espiauba (1989) i sobretot Infante (1986). D'altres estudis no esmentats en relació a diversos aspectes de la gestualitat es troben a Aldazábal (1984-5), Pascual (1985), Meo-Zilio (1986, 1987), Coca (1988) i Mascaró (1988).

Tanmateix, tret del primer factor de la interdisciplinarietat, la modificació progressiva de la resta de circumstàncies assenyalades més amunt permet augurar un desenvolupament creixent de les investigacions en aquesta àrea, tot seguint els camins insinuats al llarg del capítol 5, així com des d'altres perspectives més allunyades de la lingüística.

6.2. BASES TEORIQUES DE LA INVESTIGACIO

Aquesta investigació parteix de les assumpcions de base següents, que es fonamenten al seu torn en el que s'ha exposat al llarg de la primera i la segona parts de l'estudi:

1. L'enunciació lingüística, entesa com a concreció individual d'un sistema o codi lingüístic abstracte, es produeix sempre en un context determinat i queda sempre envoltada --i consegüentment pot ser modificada-- per un conjunt de mecanismes comunicatius de naturalesa no lingüística, no verbal.

Aquests mecanismes no verbals que acompanyen la parla i que, en certes circumstàncies, poden fins i tot substituir-la, són al seu torn la concreció o actualització d'uns codis comunicatius que, independentment de la seva sistematicitat i de la consciència que en tinguin els parlants, resulten fonamentals per comprendre i analitzar la totalitat del potencial comunicatiu humà.

2. Els dits mecanismes i els codis en què s'integren presenten característiques similars i distintives al llarg de les diferents societats i dels diferents grups humans, entre ells els formats pels individus que comparteixen una llengua o una varietat lingüística. Sense rebutjar que algunes conductes concretes puguin ser titllades d'universals i estiguin subjectes a l'herència biològica, el conjunt de mecanismes no verbals que envolten l'ús de la llengua és filtrat per la diversitat cultural, i té en aquesta diversitat la seva base fonamental.

3. Entre els codis no verbals al·ludits, que determinen el camp de la paralingüística en sentit ampli, n'hi ha un de conformat per un conjunt d'unitats gestuals amb característiques concretes, ja examinades al capítol 3, i anomenades emblemes o gestos autònoms. Aquestes unitats, d'acord amb l'assumpció anterior, són de caràcter fonamentalment cultural, de manera que es pot establir un repertori d'unitats d'aquesta mena per a cada comunitat de parla, definida en els termes usuals de l'etnografia de la comunicació.

El repertori d'emblemes d'una comunitat de parla constitueix un conjunt d'eines gestuals al servei dels seus

membres, i es pot entendre, per tant, com una part del seu repertori comunicatiu. La mateixa proporció és aplicable al cas dels individus en particular, cadascun dels quals disposa d'un repertori d'emblememes que actualitzarà en funció de la seva competència comunicativa.

4. Igual que els codis lingüístics només es poden considerar uniformes quan s'eleva considerablement el grau d'abstracció de l'estudi, el repertori emblemàtic d'una comunitat de parla solament es pot considerar un conjunt homogeni fent abstracció de variables de molt diversa mena.

Així, de la mateixa manera que una llengua s'actualitza o es concreta a través d'uns dialectes (geogràfics, històrics, socials) i d'uns registres (varietats funcionals o estilístiques segons els contextos d'ús: (in)formals, tècnics, col·loquials...), el repertori d'emblememes presenta variacions en el seu ús, en funció de variables de tipus:

- Geogràfic: els repertoris emblemàtics respectius d'un barceloní, d'un valencià, d'un alguerès, etc., presenten així diferències substancials.

- Històric: el repertori emblemàtic associat amb qualsevol llengua varia amb el temps, de manera que nocions com les de neologisme, manlleu i arcaisme (gestuals) són perfectament aplicables en aquest camp. La diversitat gestual generacional és igualment un aspecte més de la variació gestual històrica.

- Social: el repertori emblemàtic d'una comunitat divergeix en funció de les característiques dels grups socials a què pertanyen els seus membres (nivell cultural, classe social, medi urbà o rural...).

- Sexual: es produeixen diferències --sobretot d'ús del repertori-- segons el sexe de l'individu.

- Individual: la idiosincràsia de cada parlant o comunicant suposa un sedàs entre el codi col·lectiu i l'ús concret de les unitats. La noció lingüística d'idiolecte serveix com a model del concepte d'idiolecte gestual, en el sentit de tria (acceptació, rebuig o modificació) d'un conjunt d'opcions teòricament col·lectives i comunes.

- Contextual: un repertori emblemàtic representa una abstracció d'un seguit d'usos en contextos concrets. Aquests determinen varietats funcionals en la pràctica gestual paral·leles a les de la pràctica lingüística segons les seves característiques, bàsicament segons el tipus d'interacció que es desenvolupa entre els interlocutors (i,

doncs, segons el seu nombre, edat, sexe i estatus, segons el grau de coneixença o familiaritat que mantenen, segons les finalitats que persegueixen, etc.).

5. El repertori d'emblemes que es pot considerar bàsic d'una comunitat de parla, és a dir, el conegut per tots els seus membres i no limitat a un grup en particular que s'hi inclou, es manifesta associat amb un ús col·loquial del codi lingüístic, o sigui, amb un ús oral, espontani, informal i interactiu de la llengua.

6.3. ASPECTES METODOLOGICS

6.3.0. Introducció

D'acord amb l'estudi de la resta de mètodes emprats fins ara en d'altres treballs similars,⁸ i d'acord amb la finalitat d'aquesta investigació en concret i amb les condicions del cas particular del català, el mètode usat en el treball ha seguit el següent procés:

1. Establiment d'un repertori provisional d'emblemes a partir de les fonts bibliogràfiques existents (d'àmbit català o culturalment afí) i de l'observació directa i l'experiència.
2. Comprovació de l'ús de les unitats a través d'una enquesta de codificació feta a un grup d'informants, i establiment, un cop analitzats els resultats, d'un repertori provisional bàsic d'emblemes.
3. Comprovació del caràcter emblemàtic de les unitats incloses en el repertori provisional bàsic a través d'una enquesta de decodificació. Tabulació dels resultats i establiment del repertori bàsic definitiu de gestos autònoms associable amb el català.

---

⁸ Pel que fa als aspectes metodològics en relació a l'estudi de la comunicació no verbal, veg. Scherer i Ekman (eds.) (1982). En referència particularment als repertoris d'emblemes, vegeu en especial Poyatos (1975). Cf. igualment els diversos comentaris sobre metodologia exposats al llarg dels capítols 3 i 5 d'aquest treball, sobretot a # 3.4.

6.3.1. Establiment del repertori provisional

6.3.1.1. Fonts i unitats seleccionades

Al marge d'algunes unitats incloses en el repertori provisional que provenen de l'experiència i de l'observació pròpies (incloses en el llistat sense cap referència, veg. # 6.3.1.2.), la gran majoria de les unitats han estat recollides inicialment de les dues recopilacions ja esmentades més properes a l'àmbit català: la d'Amades (1957) i la de Meo-Zilio i Mejía (1980-3). Com a fonts complementàries, han estat consultades les següents: Efron (1941), Green (1968), Saitz i Cervenka (1972), Bäuml i Bäuml (1975), Johnson, Ekman i Friesen (1975), Dahan i Cosnier (1977), Sparhawk (1978), Morris et al. (1979), Monahan (1983) i Calbris i Montredon (1985).

La selecció de les unitats s'ha dut a terme d'acord amb els criteris d'emblematicitat exposats al llarg del capítol 3, que s'han resumit i concretat, per fer-los més operatius, de la manera següent:

1. L'emblema o gest autònom és un acte no verbal deliberadament informatiu, és a dir, comunicatiu. Un emissor, doncs, a través d'un acte d'aquesta mena, envia intencionadament a un(s) receptor(s) un missatge, del qual és conscient i responsable. El receptor, al seu torn, assumeix que l'acció l'ha realitzada amb deliberació l'emissor per enviar-li una informació.
2. L'emblema o gest autònom és un acte comunicatiu que pot reproduir-se amb un acte verbal il·locutiu sense que s'alteri l'essència, la intenció i els resultats perlocutius de l'acció. La traducció verbal de l'emblema consisteix en un mot o un enunciat.
3. L'emblema o gest autònom és un acte no verbal el significat del qual és associable amb un nucli semàntic (concretable en els contextos particulars) d'una manera convencional, sent acceptat i conegut pels membres d'un grup social o d'una comunitat de parla.

Com a conseqüència de les característiques anteriors, l'emblema o gest autònom adquireix la capacitat substitutòria de la parla en el sentit que, a més a més de completant-la, pot actuar amb independència del material verbal. També són conseqüència dels atributs precedents, respectivament, el fet que els emblemes es donin en presència d'altres persones, i poques vegades quan l'emissor es troba sol (1), que s'usin sobretot quan hi ha restriccions --voluntàries (secret, dissimulació...) o involuntàries (so, distància...)-- sobre el canal verbal oral (2), i que mantinguin el seu significat bàsic malgrat que es trobin descontextualitzats (3).

La selecció de les unitats per a la confecció del repertori provisional s'ha realitzat aplicant als actes continguts en els reculls esmentats els dos primers criteris. El tercer, com és lògic, s'ha aplicat posteriorment en funció dels resultats de les enquestes efectuades.

A més a més de rebutjar les unitats que no acomplien els dos primers criteris d'emblematicitat, s'han deixat de banda altres actes --susceptibles en certa mesura de rebre també la denominació d'emblemes-- però amb característiques que aconsellaven, per diversos motius, la seva exclusió d'aquest primer repertori:

- a) Així, s'han rebutjat les salutacions, els deíctics i les indicacions de mesura en general, perquè s'ha considerat que la seva anàlisi ha de portar-se a terme amb una metodologia diferent, partint d'estudis contextualitzats. Una segona raó de pes que ha afavorit la decisió de no incorporar aquestes unitats al repertori ha estat la d'entendre que només poden considerar-se emblemes fent una interpretació molt àmplia d'aquesta categoria gestual. En efecte, en el cas de les salutacions el caràcter emblemàtic es barreja amb la categoria que Ekman i Friesen (1969; veg. # 2.2.3.2.) anomenen manifestacions d'estat d'ànim, i en els altres dos casos amb la categoria dels il·lustradors pròpiament dits, els quals, només en circumstàncies excepcionals, poden funcionar sense l'ajut de la parla i, per tant, emblematitzar-se.⁹
- b) S'han rebutjat igualment totes les unitats que (estiguessin marcades així o no en els reculls originaris) són pròpies exclusivament de grups específics de par-

---

⁹ Veg. sobre aquesta qüestió el diccionari de Meo-Zilio i Mejía (1980-3) i els estudis (sobre la deixi) de Sherzer (1972), Jarvella & Klein (eds.) (1982) i Calbris (1985b).

lants o d'activitats tècniques (per exemple els particulars de certs jocs, dels esports, d'algunes professions, argòtics, etc.). La raó de l'exclusió en aquest cas és, evidentment, el fet que no es pot admetre que aquestes unitats formin part del repertori bàsic d'emblemes del català o, més concretament, del barceloní, la concepció del qual s'ha basat, com ja ha estat indicat, en el paral·lelisme i associació amb la noció de varietat (verbal) funcional o estilística col·loquial, o sigui, l'emprada en contextos d'ús orals, espontanis, interactius i informals. Lògicament, doncs, les unitats (gestuals) no susceptibles de ser emprades en aquestes situacions no s'han inclòs en el repertori.

En atenció al diferent abast de les dues fonts fonamentals utilitzades, s'ha tendit (en els casos dubtosos) a aplicar els criteris de selecció d'una manera més laxa a l'estudi d'Amades (1957) i més estricta al de Meo-Zilio i Mejía (1980-3). En aquesta última obra, l'explicitació dels països en què es dóna cada gest (veg. # 5.6.2.) ha portat en general a no incloure en el repertori provisional totes aquelles unitats no enregistrades a Espanya. Tot i així, s'han incorporat algunes unitats d'aquesta mena quan s'ha cregut que el seu ús en l'àmbit català --o almenys barceloní-- era indiscutible.

Pel que fa a l'ordenació, per últim, les unitats gestuals preses en consideració en aquest estudi s'han agrupat des de l'inici al voltant --exclusivament-- de lemes semàntics, els quals s'identifiquen amb el nucli significatiu de l'acte. Aquests lemes solen coincidir amb els de les fonts originals, però en força ocasions se'n separen a fi de poder oferir una ordenació més coherent i clara. Les possibles concrecions o desviacions (en una direcció determinada) i alguns sinònims d'aquestes denominacions s'han indicat col·locant-les a continuació del lema entre parèntesis, i abans de les referències a les fonts i a les variants concretes. No cal dir que la tasca de l'ordenació (de fet lexicogràfica) de les unitats no és senzilla i que no pot evitar en alguns punts una certa dosi d'arbitrarietat (cf. l'apartat 5.6.). Tanmateix, s'ha preferit aquesta mena d'ordenació semàntica perquè s'ha cregut que era la més diàfana i la que permetia elaborar una xarxa de referències internes al seu torn més entenedora, que s'encarregués, a partir d'un índex temàtic, de conduir el lector als ítems buscats a través del repertori. El repertori provisional del qual s'ha partit en aquest estudi s'exposa en el subapartat següent, i està constituït per un total de 122 lemes i 297 unitats.

6.3.1.2. Repertori provisional

1.1)	ADONAR-SE'N 1	M.Z. 58 (1)
1.2)	ADONAR-SE'N 2	M.Z. 58 (2)
1.3)	ADONAR-SE'N 3 (OBLIT)	M.Z. 4 (9), 164 (1-3) A.39, 217
2.1)	ADULADOR 1	M.Z. 6 (1)
2.2)	ADULADOR 2	M.Z. 6 (16)
2.3)	ADULADOR 3	M.Z. 6 (17)
3)	AFANYAR-SE ("RAPID!")	M.Z. 184 (1)
4)	AFIRMACIO (ACORD)	M.Z. 7 (1) / A. 6
5)	ALERTA	M.Z. 60 (1,2) / A. 293
6.1)	ALLUNYAR-SE 1 ("VÈS-TE'N!")	M.Z. 9(1-8), 136(1-4)
6.2)	ALLUNYAR-SE 2 ("VÈS-TE'N!")	M.Z. 110 (8-11)/A.68
7)	ALTO ("UN MOMENT!")	M.Z. 154 (1,2) / A.96 bis
8.1)	AMENÇA 1 ("ET PEGARÉ!")	M.Z. 12 (1-5)
8.2)	AMENÇA 2 (AVIS)	M.Z. 12 (6)
8.3)	AMENÇA 3 ("ESPERA'T!")	M.Z. 12 (10)
8.4)	AMENÇA 4 (PROVOCACIO)	M.Z. 12 (8,9), 66(2) A. 19 (1,2), 76, 239
9.1)	APRECIACIO 1 (DONA, FIGURA)	M.Z. 14 (1)
9.2)	APRECIACIO 2 (DONA, PITS)	M.Z. 14 (2,3)
9.3)	APRECIACIO 3 (DONA, MALUCS, CUL)	M.Z. 14 (4)
9.4)	APRECIACIO 4 ("QUE BO!")	M.Z. 15(10), 45(5-7)
9.5)	APRECIACIO 5 (ADMIRACIO)	M.Z. 15 (13)
9.6)	APRECIACIO 6 (ADMIRACIO)	M.Z. 15 (15,16)
10.1)	APROPAR-SE 1 ("VINE!")	M.Z. 2 (1) (cf.3,4,5,7,9)
10.2)	APROPAR-SE 2 ("VINE!")	M.Z. 2 (2) (cf.3,4,5,7,9)
10.3)	APROPAR-SE 3 ("VINE!")	M.Z. 2 (12)
11.1)	APROXIMADAMENT 1 (REGULAR)	M.Z. 85 (1)
11.2)	APROXIMADAMENT 2 (REGULAR)	M.Z. 85 (2,3) A. 26, 102 (c), 152

- 12) AUTOSTOP M.Z. 20
- 13.1) AVARICIA 1 M.Z. 21 (1,2) / A. 41
13.2) AVARICIA 2 M.Z. 21 (4)
- 14.1) BALLAR 1 M.Z. 22 (6)
14.2) BALLAR 2 (INVITACIO A ...) M.Z. 22 (2,4)
- 15.1) BARRUT 1 (PENQUES)
15.2) BARRUT 2 (PENQUES, CARADURA)
15.3) BARRUT 3 (PENQUES, GALTES)
- 16.1) BÈ 1 (PERFECTE) M.Z. 26 (1,2,3,4,5,6)
16.2) BÈ 2 (PERFECTE) M.Z. 191 (21,22,23)
- 17.1) BEGUDA 1 M.Z. 25 (1,2,3,5,6) / A. 48
17.2) BEGUDA 2 (SET) M.Z. 25 (8)
- 18) BOIG (BOGERIA) M.Z. 63 (1,2) / A. 131, 297
- 19.1) BORRATXO 1 (BORRATXERA) A. 50
19.2) BORRATXO 2 (BORRATXERA)
- 20.1) BURLA 1 (LLENGOTES) M.Z. 31 (1) / A. 159
20.2) BURLA 2 ("ASE!") M.Z. 31 (5-10) / A. 35(a,b),47
20.3) BURLA 3 (PAM I PIPA) M.Z. 31 (11-14) / A. 196
20.4) BURLA 4 ("MICO!") M.Z. 31 (22)
20.5) BURLA 5 M.Z. 31 (24)
20.6) BURLA 6 ("TORO!")
20.7) BURLA 7 (TOREJAR) M.Z. 31 (26)
20.8) BURLA 8 (ARANYA) A. 28
20.9) BURLA 9
- 21.1) BURRO 1 (CAP GROS) M.Z. 29 (1)
21.2) BURRO 2 (BABAU) M.Z. 29 (2)
21.3) BURRO 3 M.Z. 32 (6)
- 22.1) CABRO 1 M.Z. 52 (1-3) / A. 45
22.2) CABRO 2 M.Z. 56 (1) / A. 46
- 23) CALMA M.Z. 34 (1-3)/A. 24, 60, 204, 233
- 24.1) CALOR 1 M.Z. 35 (1-3)
24.2) CALOR 2 M.Z. 35 (4-7)
24.3) CALOR 3 M.Z. 35 (9-10)
- 25) CAMINAR
- 26) CANSAMENT (CALOR)

27.1)	CAP 1 (INTEL.LIGENCIA)	A. 259
27.2)	CAP 2 (ENTENIMENT)	
28.1)	CARDAR 1	M.Z. 55 (1-4) / A. 189 (b)
28.2)	CARDAR 2	M.Z. 55 (7-11)
28.3)	CARDAR 3	M.Z. 55 (13)
28.4)	CARDAR 4	M.Z. 90 (20,21) / A. 266
28.5)	CARDAR 5	
29)	CARGOLAR	M.Z. 208, 90 (43,44)
30)	CARREGA	M.Z. 39 (12)
31)	CLAUS (OBRIR/TANCAR)	M.Z. n. 886 / A. 187
32.1)	COMPLICITAT 1 (AVIS)	M.Z. 47 (1,2,3,5) / A.288
32.2)	COMPLICITAT 2 (OLORAR)	M.Z. 163 (4)
33)	COMPTE (ESCRIURE)	M.Z. 59 (1,2)
34)	COMPTES (PAGAR/COBRAR)	M.Z. 41 (1-6,8) / A.194
35.1)	CONDEMNAT 1	M.Z. 64 (1,2), 75 (1)
35.2)	CONDEMNAT 2 (DAT I BENEIT)	M.Z. 156(1)/A. 88(a)
35.3)	CONDEMNAT 3	M.Z. 118 (5,6)
35.4)	CONDEMNAT 4 (PENJAT)	
36.1)	CONJUR 1 (ATRACCIO BONA SORT)	M.Z. 50 (3,4,5,7), 52 (19-22)
36.2)	CONJUR 2 (ATRACCIO MALA SORT)	M.Z. 51 (1,2) A. 106, 107
36.3)	CONJUR 3 (REPULSIO MALA SORT)	M.Z. 52 (1-3)
36.4)	CONJUR 4 (FIGA)	M.Z. 90 (29) A. 126 (b)
36.5)	CONJUR 5 (SENYAR-SE)	M.Z. 53 (1,2)
37)	CONTINUITAT (REPETICIO, SUCCESSIO)	M.Z. 28 (1,2)
38)	CONTRAPOSICIO	M.Z. 84 (7)
39)	CONTRICCIO	M.Z. 54 (1-3) / A. 218
40.1)	CONY 1	M.Z. 55 (14), 196 (1)
40.2)	CONY 2	M.Z. 196 (3)
41)	CRITICAR	M.Z. 57 (1) / A. 255, 265, 273
42.1)	DEMANDA 1 (CAPTAR)	M.Z. 141 (1,2) / A. 92, 40, 67
42.2)	DEMANDA 2 (RECLAM)	M.Z. 170 (2)/A. 11,121,192,200

- 43.1) DESAFIAMENT 1 (PROVOCACIO) M.Z. 66 (3) / A. 93 (a)
 43.2) DESAFIAMENT 2 (") M.Z. 66 (9) / A. 116
 43.3) DESAFIAMENT 3 (") M.Z. 66 (29,33-35) / A.182
 43.4) DESAFIAMENT 4 (") M.Z. 66 (32 bis), 90 (33,34)
 43.5) DESAFIAMENT 5 (") M.Z. 116 (1)
 43.6) DESAFIAMENT 6 (") A. 216
 43.7) DESAFIAMENT 7 (") M.Z. 66 (48,49)
- 44) DESCONEIXEMENT (DUBTE) M.Z. 95. (1-4)
- 45.1) DESCUIT 1 (PARLA) M.Z. 98 (1-3)
 45.2) DESCUIT 2 (PARLA) M.Z. 98 (4-8)
- 46.1) DESENTENDRE'S 1
 46.2) DESENTENDRE'S 2
 46.3) DESENTENDRE'S 3 M.Z. 74 (3,4)
 46.4) DESENTENDRE'S 4 M.Z. 129 (11)
 46.5) DESENTENDRE'S 5 (DISSIMULAR)
- 47.1) DETINGUT 1 (LLIGAT) M.Z. 178 (1,2)
 47.2) DETINGUT 2 (EMMANILLAT)
- 48) DINER(S) M.Z. 76 (1) / A. 97 (a)
- 49.1) DISPOSICIO 1 (ACTIVITAT) A. 5
 49.2) DISPOSICIO 2 (PARLAR) A. 12
- 50.1) DIVIDIR 1 (SEPARAR) M.Z. 84 (2-4)
 50.2) DIVIDIR 2 (SEPARAR) M.Z. 84 (5)
- 51.1) DUBTE 1 (IMPOTENCIA) M.Z. 85 (5), 127 (3) / A. 149
 51.2) DUBTE 2 (DESCONEIXEMENT, APROXIMADAMENT) M.Z. 127(1)
 51.3) DUBTE 3 (INDECISIO) M.Z. 172(1-4) / A.146,102(a)
 51.4) DUBTE 4 (INDECISIO) M.Z. 172 (7-9)
- 52.1) EFEMINAT 1 (MARICA) M.Z. 134 (5,7)
 52.2) EFEMINAT 2 (MARICA) M.Z. 134 (9)
 52.3) EFEMINAT 3 (MARICA) M.Z. 134 (11,12)
 52.4) EFEMINAT 4 (MARICA) M.Z. 134 (14,15)
 52.5) EFEMINAT 5 (MARICA) M.Z. 134 (17)
 52.6) EFEMINAT 6 (MARICA) M.Z. 134 (18)
 52.7) EFEMINAT 7 (MARICA) Morris et al. 18
 52.8) EFEMINAT 8 (MARICA) Morris et al. 5
- 53) EMBARASSADA M.Z. 114 (6,7)
- 54) ENFRONTAMENT M.Z. 91 (1,2)
- 55.1) EXCLAMACIO 1 (EMFASI) M.Z. 90 (39) / A. 115
 55.2) EXCLAMACIO 2 (EMFASI) A. 68 (a,b)

- 56.1) FART 1 (FASTIGUEJAT) M.Z. 117 (1-5)
 56.2) FART 2 (FASTIGUEJAT) M.Z. 118 (1)
 56.3) FART 3 (FASTIGUEJAT, TIP) M.Z. 118 (4,8,10,11)
- 57.1) FASTIC 1 M.Z. 17 (1)
 57.2) FASTIC 2 M.Z. 17 (5)
 57.3) FASTIC 3 M.Z. 17 (6)
- 58.1) FORÇUT 1 (MASCLE) M.Z. 109 (1-5)
 58.2) FORÇUT 2 (MASCLE) M.Z. 109 (6,7)
 58.3) FORÇUT 3 (MASCLE) M.Z. 109 (8,9)
 58.4) FORÇUT 4 (MASCLE) M.Z. 109 (11,12)
- 59.1) FOT-ET 1 (DIT IMPUDIC) M.Z. 90 (5,6)/A.53(a),237
 59.2) FOT-ET 2 (BOTIFARRA) M.Z. 90 (9) / A. 53 (b,c)
 59.3) FOT-ET 3 M.Z. 90 (18,17)
 59.4) FOT-ET 4 M.Z. 90 (19,22,25)
 59.5) FOT-ET 5 (FIGA) M.Z. 90 (29) / A. 126 (a)
 59.6) FOT-ET 6 ("VES-TE'N!") M.Z. 90 (41)
 59.7) FOT-ET 7 (AGULLA BALLARINA, DONAR FIL) A. 10, 127
 59.8) FOT-ET 8 (DITET) A. 99
 59.9) FOT-ET 9
- 60) FOTOGRAFIA M.Z. 107 (1,2)
- 61.1) FRED 1 M.Z. 108 (1-5) / A. 132 (a)
 61.2) FRED 2 M.Z. 108 (7)
 61.3) FRED 3 M.Z. 108 (8,9)
 61.4) FRED 4 A. 132 (b)
 61.5) FRED 5 M.Z. 108 (6) / A. 132 (c), 166
- 62) FRUSTRACIO
- 63.1) FUITA 1 M.Z. 110 (1) / A. 63
 63.2) FUITA 2 M.Z. 110 (3)
 63.3) FUITA 3 M.Z. 110 (4-6) / A. 135
 63.4) FUITA 4 M.Z. 110 (7) / A. 23
 64.1) FUMAR 1 M.Z. 111 (1,2)
 64.2) FUMAR 2 (DROGA) M.Z. 147 (1)
- 65.1) GANDUL 1 M.Z. 116 (3)
 65.2) GANDUL 2 M.Z. 116 (4,5)
 65.3) GANDUL 3 M.Z. 116 (7)
- 66) GENS (MINIM) M.Z. 149 (37) / A. 139 (cf.108,208)
- 67.1) GRAS 1 (OBESSITAT) M.Z. 114 (1,2)
 67.2) GRAS 2 (OBESSITAT) M.Z. 114 (3,4)

- 68) HORA M.Z. 120 (1,2), 121 / A. 236
- 69.1) INCREDULITAT 1 (REBUIG) M.Z. 128 (4) / 171
 69.2) INCREDULITAT 2 (REBUIG) A. 151
 69.3) INCREDULITAT 3 (REBUIG) M.Z. 128 (5)
 69.4) INCREDULITAT 4 (MENTIDA, BABAU) M.Z. 92(1)
 A.163,224
 69.5) INCREDULITAT 5 (MENTIDA) M.Z. 150 (3,4)/A.42
 69.6) INCREDULITAT 6 (MENTIDA) A. 170
- 70.1) INDIFERENCIA 1 M.Z. 129 (1-3)
 70.2) INDIFERENCIA 2 M.Z. 129 (4-6)
 A. 30, 102 (b), 153
 70.3) INDIFERENCIA 3 M.Z. 129 (8)
 70.4) INDIFERENCIA 4 M.Z. 129 (9)
- 71.1) INNOCENCIA 1 M.Z. 130 (3,4)
 71.2) INNOCENCIA 2 M.Z. 130 (5)
- 72.1) INTERROGACIO 1 M.Z. 132 (2,3,12)
 72.2) INTERROGACIO 2 (ACLARIMENT) M.Z. 132 (7)
- 73.1) INVITACIO 1 (GENERAL) M.Z. 22 (1,7)
 73.2) INVITACIO 2 (GENERAL) M.Z. 22 (2)
 73.3) INVITACIO 3 ("PASSI!", "SEGUI!") M.Z. 96 (1)
 73.4) INVITACIO 4 (SEXUAL) M.Z. 194 (8)/A.100
- 74.1) JURAMENT 1 A. 157 (b), 198
 74.2) JURAMENT 2 A. 157 (c)
 74.3) JURAMENT 3 A. 157 (d)
 74.4) JURAMENT 4
- 75.1) LESBIANA 1 M.Z. 140 (1)
 75.2) LESBIANA 2 M.Z. 140 (5-8)
- 76.1) LLEGIR 1 A. 158, 160
 76.2) LLEGIR 2
- 77.1) LLOANÇA 1 (APLAUDIR)
 77.2) LLOANÇA 2 ("EXCEL.LENT!") M.Z. 15 (1-3)/A. 122
- 78) MALAMENT
- 79.1) MASTURBACIO 1 (HOME) M.Z. 148 (1,3)
 79.2) MASTURBACIO 2 (HOME) M.Z. 148 (6)
 79.3) MASTURBACIO 3 (DONA) M.Z. 148 (7)
- 80.1) MATAR 1 (DISPARAR) M.Z. 206 (1)
 80.2) MATAR 2 (ESCANYAR) M.Z. 131 (1,2)
 80.3) MATAR 3 (ESCANYAR) M.Z. 131 (3)

81.1)	MENJAR 1	M.Z. 43 (1) / A. 169
81.2)	MENJAR 2 (GANA)	M.Z. 44 (1-3)
81.3)	MENJAR 3 (AFAMAT)	M.Z. 43 (2)
81.4)	MENJAR 4 (TIP, SATISFET)	M.Z. 45 (1,2,4)
82.1)	MOLT 1	M.Z. 38 (1,2,3,5,6,7,8,9)
82.2)	MOLT 2 (PILOT)	M.Z. 38 (23)
83.1)	NEGACIO 1	M.Z. 159 (1) / A. 185 (a)
83.2)	NEGACIO 2	M.Z. 159 (2-4) / A. 185 (b)
84.1)	PAS 1	M.Z. 171 (1-3)
84.2)	PAS 2	M.Z. 171 (6-8) / A. 201
85)	PASSAR ("CIRCULIN!")	M.Z. 209 (1-4)
86)	PICAR-SE (DROGAR-SE)	M.Z. 155
87.1)	PLORAR 1	M.Z. 144 (1)
87.2)	PLORAR 2	
88.1)	POBRESA 1	M.Z. 78 (1-3) / A. 231
88.2)	POBRESA 2	M.Z. 78 (5) / A. 97 (b)
89)	POC (MOMENT)	M.Z. 154 (3)
90.1)	POR 1	M.Z. 151 (1)
90.2)	POR 2	M.Z. 151 (5)
90.3)	POR 3 (ACOLLONIT)	M.Z. 151 (6)
90.4)	POR 4	M.Z. 151 (8,9)
91.1)	PREC 1	M.Z. 125 (1,2)
91.2)	PREC 2	A. 75
92.1)	PRESUMIR 1	M.Z. 8 (1)
92.2)	PRESUMIR 2	M.Z. 8 (2) / A. 191, 274
92.3)	PRESUMIR 3	M.Z. 8 (15)
92.4)	PRESUMIR 4	M.Z. 8 (16)
92.5)	PRESUMIR 5	M.Z. 88 (1-3) / A. 124
92.6)	PRESUMIR 6	M.Z. 88 (4)
92.7)	PRESUMIR 7	M.Z. 192 (1,2,9)
93.1)	PROU 1 (FINAL)	M.Z. 24 (1-3), 217 (2,3)/A.254
93.2)	PROU 2 (RES)	M.Z. 157 (1)
93.3)	PROU 3 ("TALLA!")	M.Z. 36 (16)
93.4)	PROU 4 ("TALLA!")	
94.1)	PUDOR 1	M.Z. 163 (8,10,11) / A. 267
94.2)	PUDOR 2	M.Z. 163 (14-16)

95.1)	REBUIG 1	M.Z. 159 (6)
95.2)	REBUIG 2	A. 269 (a,b)
95.3)	REBUIG 3	M.Z. 117 (7,8,10)
95.4)	REBUIG 4	M.Z. 24 (4)
95.5)	REBUIG 5 (MENYSPREU)	
95.6)	REBUIG 6 (NEGACIO, MENYSPREU)	M.Z. 66 (10)
96.1)	RECORDAR 1	M.Z. 4 (1)
96.2)	RECORDAR 2	M.Z. 4 (4,5)
97.1)	REFLEXIO 1 (FER MEMORIA)	M.Z. 101 (1,2)
97.2)	REFLEXIO 2 (FER MEMORIA)	M.Z. 101 (3,4)
97.3)	REFLEXIO 3 (FER MEMORIA)	M.Z. 101 (5,6)
97.4)	REFLEXIO 4 (FER MEMORIA)	M.Z. 101 (7)
98)	RENDICIO	M.Z. 185 (1) / A. 249
99)	RES	A. 252
100)	RESSACA	M.Z. 187 (4)
101)	RIQUESA	M.Z. 77 (1,5)
102)	ROBAR	M.Z. 189 (3,4) / A. 247, 289
103.1)	SATISFACCIO 1 (ALEGRIA)	M.Z. 192(10,11,13)/A.109
103.2)	SATISFACCIO 2 ("ENLLESTIT!")	M.Z. 192 (14)
104)	SECRET	M.Z. 193 (1,2) / A. 199
105.1)	SENTIR 1	M.Z. 162 (2,3) / A. 197
105.2)	SENTIR 2	M.Z. 162 (4)
106.1)	SILENCI 1	M.Z. 36 (1,3,4,5 / 2,6)
106.2)	SILENCI 2	M.Z. 36 (11) / A. 261
106.3)	SILENCI 3	M.Z. 36 (7,8)
106.4)	SILENCI 4	M.Z. 36 (12) / A. 61, 268 (a)
106.5)	SILENCI 5	M.Z. 36 (13)
107)	SINCERITAT	M.Z. 199 (1,4) / A. 81,125,157 (a)
108)	SINUOS (ZIGA-ZAGA)	M.Z. 6 (11)
109.1)	SON 1 (DORMIR)	M.Z. 200 (1,2) / A. 101
109.2)	SON 2 (DORMIR)	M.Z. 200 (4)
110.1)	SORPRESA 1	M.Z. 18 (1-8,10,11)
110.2)	SORPRESA 2	A. 266

111.1)	SUICIDI 1	M.Z. 207 (1,3)
111.2)	SUICIDI 2	
111.3)	SUICIDI 3	
112.1)	TELEFON 1	M.Z. 204 (1,2)
112.2)	TELEFON 2	M.Z. 204 (3,6)
113)	TORRACOLLONS	M.Z. 122 (1,2,5)
114)	TOSSUT (BURRO)	M.Z. 32 (1,3,4,5)
115.1)	UNIO 1	M.Z. 13 (1,6) / A. 18, 190
115.2)	UNIO 2	M.Z. 13 (4)
115.3)	UNIO 3	M.Z. 13 (7)
116)	VALENTIA	
117.1)	VERGONYA 1 (RIDICUL)	M.Z. 188 (1)
117.2)	VERGONYA 2 (CULPA)	M.Z. 213 (1,2,4,7,9) A. 292 (a,b)
118.1)	VICTORIA 1	M.Z. 191 (26)
118.2)	VICTORIA 2	M.Z. 191 (28,29)
119.1)	VISTA 1 (MIRAR)	M.Z. 212 (1)
119.2)	VISTA 2 (VEURE-HI)	
120.1)	XERRAIRE 1	M.Z. 115 (1)
120.2)	XERRAIRE 2 (CORDA)	A. 85
120.3)	XERRAIRE 3 (BOCAMOLL)	M.Z. 65 (2), 16 (14)
121)	XERRAR (FILAR, CRITICAR)	A. 128, 296
122.1)	XUCLAT 1 (PRIM)	M.Z. 105 (3)
122.2)	XUCLAT 2 (PRIM, MALALT)	M.Z. 105 (4-8)

6.3.2. Enquesta de codificació

El llistat anterior representa un hipotètic repertori de gestos autònoms previsiblement utilitzats per parlants catalans. Les passes que ha seguit la investigació a continuació s'encaminen, lògicament, a la comprovació del coneixement i ús reals d'aquestes unitats.

Amb aquesta finalitat la fase següent del procés ha consistit en l'elaboració d'un qüestionari a fi de poder realitzar una enquesta de codificació d'emblemes a un grup d'informants. L'objectiu d'aquesta primera enquesta és triple:

- a) En primer lloc, comprovar que les unitats recopilades són efectivament usades pels locutors catalans, i, doncs, que no es tracta d'emblemes propis d'altres contrades, en desús o molt inusuals.
- b) En segon lloc, aprofitar l'oportunitat d'observar la producció d'emblemes no inclosos en el repertori provisional, i
- c) En tercer lloc, limitar el nombre de les variants recollides (que poden ser força nombroses per a cada unitat), tot donant preferència a les utilitzades majoritàriament pels enquestats.

Aquest tercer aspecte resultava forçosament previ a la confecció d'una segona enquesta adreçada a obtenir dades sobre el coneixement --i no ja sobre l'ús-- dels emblemes. L'acompliment d'aquests objectius ha permès d'establir, un cop tabulats els resultats de l'enquesta, un repertori provisional bàsic que, en forma de dibuixos i fotografies, es presenta al llarg del capítol 7. Per últim, val la pena d'apuntar que la necessitat d'una enquesta d'aquest tipus en la recerca sobre emblemes neix de l'extrema dificultat material de comprovar l'ús de les unitats --una per una-- mitjançant l'observació naturalística o l'enregistrament visual de seqüències comunicatives reals. Un qüestionari permet, en canvi, una producció de les unitats molt més ràpida i concreta. Tanmateix, presenta també dos problemes prou greus que han hagut d'analitzar-se: l'elecció dels informants i la determinació del model d'enquesta més pertinent.

6.3.2.1. Informants

D'acord amb l'assumpció (4) de l'apartat 6.2., i similarment amb la diversitat lingüística que presenta el domini de qualsevol llengua, tant el coneixement com sobretot l'ús de les unitats gestuals autònomes sofreix una forta variació. Admetent això i alhora el fet que l'estructuració del repertori emblemàtic és molt menys rígida que la gramatical, i que les unitats que el componen són també menys sistemàtiques que les lingüístiques, resulta obvi que una investigació com la present, amb les finalitats ja apuntades, havia d'acotar d'una forma molt precisa el terreny d'estudi a fi que els resultats fossin fiables i representatius. Davant la impossibilitat d'abordar el camp en tota la seva complexitat i extensió --comparable, salvant les distàncies, amb la tasca de descriure totes les varietats d'una llengua--, la solució adoptada va ser la d'un estudi més aprofundit en un àmbit restringit (i doncs amb resultats més parcials però alhora més representatius) en lloc d'una anàlisi més superficial (per exemple amb un repertori molt reduït) però en un àmbit de més extensió (per exemple considerant la variable geogràfica). Amb aquesta intenció la investigació ha fet com a passa següent un filtratge del repertori anterior (veg. # 6.3.1.2.) a través d'un grup reduït d'informants (deu en concret) amb característiques homogènies pel que fa a les variables apuntades a l'apartat 6.2. (geogràfica, històrica, social, sexual, individual i contextual). Així, l'informant model que va ser objecte de l'enquesta de codificació sobre el material recollit complia els següents requisits:

1. Nascut a Barcelona, i de pares barcelonins.
2. De sexe masculí.
3. Amb una edat entre 25 i 40 anys en el moment de fer les enquestes (nascut entre 1950 i 1965; la mitjana d'edat dels deu subjectes va ser de 31,9 anys).
4. De llengua materna catalana.
5. De llengua d'ús habitual catalana.
6. Resident a Barcelona al llarg de tota la seva vida (o amb estades a d'altres llocs amb una durada no superior a la d'un any).
7. De classe social mitjana.
8. Amb un nivell d'estudis mitjà o superior.
9. No emparentat amb cap altre informant del grup.

La inclusió d'altres variables (per exemple d'edat, sexe o origen) es va desestimar perquè hauria representat --si es volia garantir la fiabilitat dels resultats obtinguts-- uns increments massa elevats del nombre d'informants (a fi de contrastar-los) i del volum de dades en joc, desproporcionats ambdós increments en relació a les dimensions del treball. Aquest aspecte hauria pogut solventar-se parcialment amb un tractament estadístic de les dades, però això últim suposava una simplificació de les enquestes excessiva, i entrava en col·lisió amb el model de qüestionari considerat idoni per a un estudi peoner d'aquesta mena, en concret, el d'un qüestionari totalment obert i molt detallat.

6.3.2.2. Model

La tria d'un nombre reduït d'informants a l'hora de plantejar la investigació ha anat acompanyada de l'elecció d'un qüestionari de respostes obertes que permetés elicitar o produir tots els gestos incorporats en el repertori provisional exposat a # 6.3.1.2., així com d'altres de nous que no hi estiguessin inclosos.

El qüestionari s'ha dissenyat, amb aquest objectiu, com una eina que permetés una tasca de simulació contínua de diferents situacions, en cadascuna de les quals l'informant hagués de fer un gest (o, en realitat, pogués fer un gest) si creia que era la seva pràctica habitual, si se li acudia o, en definitiva, si identificava la situació contextual amb un o més emblemes en concret, amb totes les variants que triés.

Una enquesta d'aquesta mena, sobre la "pràctica" gestual, demana lògicament una disposició adequada i una gran col.laboració i participació de l'informant en la tasca, i corre el perill de tergiversar o formalitzar els resultats si la "distància" entre l'enquestador i l'enquestat és excessiva, o si aquest últim nota que la presència del primer li és molt estranya. Per intentar evitar aquests obstacles es va procedir, per una banda, a seleccionar informants amb qui l'entrevistador tingués prou confiança o amistat, i, d'una altra, a crear un ambient de relaxament i familiaritat a l'hora de dur a terme l'enquesta. De fet, com en el cas de les enquestes sobre temes "delicats" o tabús, aquests aspectes s'han demostrat ben transcendents per a la bona marxa de les entrevistes. Així, després d'una fase variable de conversa informal, l'entrevistador "instruïa" l'enquestat sobre la finalitat i funcionament del qüestionari, i li demanava que imaginés una sèrie de situacions com a exemples del que se li preguntaria a continuació, al llarg de l'enquesta pròpiament dita. Un cop encetada aquesta, els actes no verbals efectuats per l'entrevistat eren transcrits en els fulls del qüestionari, sempre que acomplissin els mateixos criteris aplicats als actes no verbals inclosos en el repertori provisional (veg. # 6.3.1.1.). També es transcrivia el material verbal produït per l'informant i associat amb els emblemes.

El qüestionari de codificació, que es presenta en el subapartat següent, inclou 160 entrades, totes relaciona-

bles a priori amb gestos inclosos en el repertori provisional. Tanmateix, cinc d'aquestes entrades (intercalades entre la resta i marcades amb un bis: 32, 57, 75, 100 i 121 bis) no presenten cap relació amb un emblema determinat. La seva finalitat és la d'obtenir pistes a fi de controlar la conducta de l'informant en conjunt, i en concret observar si l'enquestat actua inventant un gest per a cada entrada, en contra de les finalitats de l'enquesta, on ja s'especifica que no totes les situacions tenen per què ser "contestades". Cal dir en aquest sentit que el mecanisme de control ha funcionat correctament, tot deixant constància que els informants passaven per sobre d'aquestes entrades sense atribuir-los cap gest en concret.

Conjuntament amb la mesura anterior, i també a fi d'evitar que l'informant creés un gest ad hoc per a cada entrada, més que no pas reproduís unitats usuals del seu repertori, l'enquestador passava a la situació contextual següent en cas de no obtenir una resposta en el termini aproximat de trenta segons. La mesura semblava raonable abans de realitzar les enquestes, donat l'objectiu d'establir un repertori bàsic de gestos autònoms (correlacionables, si més no en conjunt, amb els més conscients per part de l'usuari), i, de fet, els resultats de les enquestes assenyalen --malgrat que la distinció no és naturalment categòrica-- una notable diferència entre les unitats, els dos extrems de les quals queden representats per les que són elicitades o produïdes gairebé instantàniament i per la totalitat o gran majoria dels informants, i les que només són produïdes per una petita part dels enquestats i encara amb vacil·lacions o inseguretats. En el tractament final de les dades, les primeres han estat considerades com les integrants del repertori bàsic d'emblemes i les segones com a pseudoemblemes o altres unitats (veg. # 7.1.).

Finalment, pel que fa a la quantitat de les respostes i a la durada de les entrevistes, la mitjana de contestes es va situar al voltant de les tres quartes parts de les 160 entrades (incloent-hi, però, respostes "repetides", en el sentit que es reproduïa una unitat ja produïda prèviament). Així, doncs, una quarta part aproximadament quedaven sense cap mena de resposta. La duració mitjana de les entrevistes va sobrepassar les dues hores (al voltant de les dues hores i deu minuts: una hora i quaranta cinc minuts la més breu, i dues hores quaranta la més llarga). Els contextos situacionals estan sintetitzats al llarg del qüestionari (l'enquestador oferia més informació o exemples si l'informant no els captava), així com algunes de les possibles respostes (les quals, tanmateix, eren completades amb detalls). L'abreviació E.V. fa referència a expressions verbals que acompanyen la producció de l'emblema.

6.3.2.3. Qüestionari de codificació

1.1,1.2) Expressió d'adonar-se d'un fet. Fa estona que li estan explicant una cosa que no acaba d'entendre, i al final se n'adona, ho veu.

- Picar de mans - Altres:
- Tret
- E.V.:

1.3) Expressió d'adonar-se d'un oblit (propi). S'adona que s'ha descuidat de trucar per telèfon a la seva dona.

- Cop de palmell al front (lateral) - Altres:
- " " " " (centre)
- E.V.:

2.1-2.3) Expressió d'adulador. Està parlant d'un company que sempre adula el director.

- Respallar l'espatlla - Altres:
- Estirar la roba
- Botar la pilota
- E.V.:

3) Ordre d'afanyar-se. Li diu a la seva dona que vagi més ràpid, que faran tard al cinema.

- Mà oberta movent-se - Altres:
- E.V.:

4) Expressió d'afirmació, d'estar d'acord. Està d'acord amb el que li proposen i ho expressa sense dir res.

- Cap endavant i enrere - Altres:
- E.V.:

5) Avís d'estar alerta. Li diu a una persona que vagi amb compte perquè l'està vigilant o perquè hi ha alguna cosa sospitosa.

- Dit sota l'ull - Altres:
- Dit cap a l'ull
- E.V.:

6.1-6.2) Ordre d'allunyar-se. Faci que una persona s'aparti, marxi d'on és.

- Mà movs. ràpids enfora - Altres:
- Mà mov. lent enfora
- Castanyeta
- E.V.:

7) Ordre d'aturar-se. Vol fer que es pari una persona que passa pel davant o costat seu.

- Mà oberta endavant - Altres:
- Mà " " amb movs.
- E.V.:

8.1) Amenaça (de pegar algú). Li diu a algú que si no es porta com cal el pegarà.

- Mà oberta de gairell - Altres:
- Mà plana palmell amunt
- E.V.:

8.2) Amenaça / avís. Amenaci / avisi algú perquè faci la feina que li ha encarregat.

- Index de costat - Altres:
- E.V.:

8.3) Amenaça (d'esperar esdeveniments). Després de discutir molta estona amb una altra persona, aquesta s'entossudeix a dir-li que vostè no té raó.

- Palmell obert enfora - Altres:
- E.V.:

8.4) Amenaça / provocació. Li acaben de robar el cotxe davant seu. No hi pot fer res però els amenaça.

- Puny vibrant - Altres:
- E.V.:

9.1) Expressió de l'apreciació de la figura d'una dona. Passa per davant seu una dona molt maca, amb una figura molt suggerent.

- Mans dibuixen corbes - Altres:
- E.V.:

9.2) Expressió de l'apreciació dels pits d'una dona. Es refereix a una actriu o cantant molt "ben dotada".

- Mans palmells enfora - Altres:
- Mans palmells endins
- E.V.:

9.3) Expressió de l'apreciació dels malucs / cul d'una dona. Es refereix als malucs d'una dona que acaba de passar.

- Mans fan semicercles - Altres:
- E.V.:

9.4) Expressió de l'apreciació d'un menjar. Es troba davant d'una taula parada que fa molt de goig.

- Llepar llavi superior - Altres:
- E.V.:

9.5-9.6) Expressió de l'apreciació d'una cosa o d'una persona molt ben feta. Expressi la seva admiració per una cosa o una persona, per exemple un cotxe esportiu molt espectacular.

- Puny fa un cercle - Altres:
- Aspiració sonora
- E.V.:

10.1-10.3) Ordre d'apropar-se. Li diu a una persona que s'acosti.

- Mà cap avall - Altres:
- Mà cap amunt
- Índex plegant-se
- E.V.:

11.1,11.2) Expressió d'una valoració regular. Li pregunten com es troba i respon que "Més o menys bé", "Regular"...

- El cap oscil.la als costats - Altres:
- La mà oberta oscil.la
- E.V.:

12) Demanda d'autostop. Camina per una carretera i vol que s'aturi un cotxe per pujar-hi.

- Puny amb el polze separat - Altres:
- E.V.:

13.1,13.2) Expressió de l'avarícia. Li diu a un amic seu que en Carles és molt gasiu, molt avar.

- Puny clos amunt - Altres:
- Cop de palmell al colze
- E.V.:

14.1) Expressió de l'acció de ballar. Digui a la seva dona / al seu marit que aquesta nit... a ballar!

- Punys voltant al costat del cos - Altres:
- E.V.:

14.2) Proposta de ball. En una pista de ball li demana a una dona/noia per ballar.

- Mà al pit i braç estirat - Altres:
- E.V.:

15.1-15.3) Expressió de la barra d'una persona. Li explica a algú que un company seu no treballa gaire i té molta barra, és un penques.

- Mà (a les barres) cap avall - Altres:
- Copets del palmell a galta del mateix/contrari costat
- Copets del dors de la mà a galta del mat. / contr. "
- Agafar-se la galta amb l'índex i el polze
- E.V.:

16.1,16.2) Expressió de la perfecció d'un fet, d'una acció. Digui que una cosa està bé, perfecte, a punt, com cal, en ordre.

- Anell
  - Polze amunt
  - E.V.:
- Altres:

17.1) Proposta de beure / Expressió de l'acció de beure. Proposi a algú d'anar a fer una cervesa o digui que algú està bevent.

- Polze estirat
  - Polze i petit estirats
  - Polze i índex estirats
  - Agafant un vas
  - E.V.:
- Altres:

17.2) Expressió de tenir set. Expressi a una altra persona que té molta set.

- Llengua enfora
  - E.V.:
- Altres:

18) Expressió de la bogeria d'una persona. Digui que en Joan no hi toca, que sembla boig.

- Copets a la templa
  - Rotació a la templa
  - E.V.:
- Altres:

19.1,19.2) Expressió de la borrarxera d'una persona. Es refereix a una persona que ha begut massa o a una que beu habitualment.

- Polze i petit estirats - nas
  - Polze al nas
  - Aixecar el colze
  - E.V.:
- Altres:

20.1-20.9) Burla d'una persona. Faci burla d'una persona que és davant seu.

- Llengotes
  - "Ase"
  - Pam i pipa (una mà) / (dues mans)
  - "Mico"
  - Cops d'ungles dels polzes
  - "Toro" (demanda d'investir)
  - Torejar
  - Aranya
  - Anell als llavis bufant
  - E.V.:
- Altres:

21.1-21.3) Expressió de la idiotesa d'una persona. S'està referint a un amic que és molt burro, que no entén res.

- Mans al costat del cap - Altres:
- Mans relaxades davant el pit
- Index i mig estirats al front
- E.V.:

22.1,22.2) Expressió de "cabró". A aquell, la dona li posa les banyes.

- Banyes verticals - Altres:
- Indexs a les temples
- Banyes darrere el cap
- E.V.:

23) Demanda de calma. Vostè fa passar la gent que fa cua en un lloc i els demana que vagin a poc a poc, que es calmin.

- Mà oberta - Altres:
- Dues mans obertes
- E.V.:

24) Expressió de la calor (soferta). Un dia d'estiu a 40º a l'ombra.

- Mà ventilant la cara - Altres:
- Dits separant el coll de la camisa
- Dits aixecant la part central de la camisa
- Mà eixugant el front
- E.V.:

25) Expressió de l'acció de caminar. Li pregunten com aniran al camp de futbol i respon que caminant.

- V cap avall - Altres:
- E.V.:

26) Expressió de l'estat de cansament. Li pregunten com està i respon que molt cansat, que ha estat un dia molt dur.

- Bufar amb galtes inflades: - Altres:
- E.V.:

27.1) Expressió de la intel·ligència d'una persona. Es refereix a un amic que és molt intel·ligent.

- Index toca el mig del front - Altres:
- Index se separa de la temple
- E.V.:

27.2) Demanda d'enteniment. Li diu a una persona que "tingui cap", que pensi, que es centri i no s'esvaloti.

- Mans paral·leles davant el cap - Altres:
- E.V.:

28.1-28.5) Expressió de fer l'amor. Es refereix a dues persones que estan cardant. Una persona explica que ha cardat.

- Index dins el puny
- Braços "esquiant"
- Cop de palmell amunt
- Cop de palmell al puny
- Puny amb l'índex i el petit estirats
- E.V.:

29) Expressió de l'acció d'explotar una persona o d'exigir-li el màxim. El director de l'oficina sembla que tingui mania a un empleat; cada dia li fa més la punyeta, li exigeix més coses.

- Puny cargolant
- Puny cargolant el palmell
- E.V.:

30) Expressió d'una acció carregosa, pesada. Es refereix a una feina molt pesada, molt carregant.

- Puny a l'espatlla
- Punys a l'espatlla
- E.V.:

31) Expressió de l'acció d'obrir o tancar amb clau. Des del replà de l'escala pregunta a la seva dona si té les claus del pis.

- Gir de la mà closa
- E.V.:

32.1,32.2) Avis de complicitat. En una reunió, ha notat alguna cosa estranya, sospitosa, i ho fa saber a un company seu.

- Picar l'ullet
- Index al costat del nas
- E.V.:

32 bis) Expressió de treballar. Parla d'una persona que treballa molt.

33) Expressió de l'acció d'escriure o firmar. Demani el compte en un restaurant després del dinar.

- Mà en ziga-zaga
- E.V.:

34) Expressió de l'acció de cobrar o pagar / Demanda de pagar o cobrar. Vostè vol cobrar una quantitat de diners que li deuen i la demana.

- Puny sobre el palmell - Altres:
- Puntets dels dits sobre el palmell
- Índex sobre el palmell
- E.V.:

35.1-35.4) Expressió d'estar acabat, sentenciat, o de situació límit. Es refereix a una cosa o a una persona que està acabada, sentenciada, o a una situació límit.

- Polze envolta el coll - Altres:
- Índex envolta el coll
- Creu en l'aire
- Mà plana contra el coll
- Mà plana sota el llavi
- Polze sota el mentó

36.1, 36.4, 36.5) Conjur d'atracció de la bona sort (cap a un mateix). Faci un gest perquè li porti bona sort.

- Creu índex-mig - Altres:
- Creu amb les dues mans
- Figa
- Senyar-se
- Tocar fusta / tocar ferro

36.2) Conjur d'atracció de la mala sort (cap a un altre). Faci un gest perquè porti mala sort a una altra persona.

- Enganxar els dits petits - Altres:
- Enganxar els índexs
- Enganxar els quatre dits
- Agafar l'índex amb la mà
- Agafar els dits de l'altra mà
- E.V.:

36.3) Conjur de repulsió de la mala sort (d'un mateix). Faci un gest per evitar la mala sort, la desgràcia.

- Banyes horitzontals - Altres:
- Figa
- Senyar-se
- Tocar fusta / tocar ferro
- E.V.:

37) Demanda de continuïtat (d'una acció). El seu fill està tocant la guitarra i li demana que continuï, que toqui una altra peça.

- Rotació de l'índex estirat - Altres:
- E.V.:

38) Expressió de la contraposició o alternança (de dos fets). Explica que s'han de prendre en consideració les dues cares, els dos costats d'un problema.

- V horitzontal alterna - Altres:
- E.V.:

39) Expressió de la contricció (pesar per la culpa d'un mateix). Vostè reconeix que un fet s'ha produït per culpa seva.

- Puntetes dels dits al pit - Altres:
- E.V.:

40.1, 40.2) Expressió de "cony". Es refereix als òrgans genitals d'una dona.

- Mà en cassola - Altres:
- Polzes i índexs fent triangle
- E.V.:

41) Expressió de l'acció de criticar (d'altres persones). Una veïna seva i la portera es passen el dia criticant el veïnat.

- Tisores - Altres:
- E.V.:

42.1) Demanda. Demani caramels a algú que té davant seu.

- Mà en cassola - Altres:
- E.V.:

42.2) Demanda de torn de parla. En una reunió de veïns vol fer una intervenció per donar la seva opinió.

- Índex estirat - Altres:
- Mà oberta aixecada
- E.V.:

43.1-43.7) Desafiament, repte o provocació a una altra persona. Està molt enfadat i s'encara amb una altra persona.

- Cap endavant i a un costat - Altres:
- Esquitxar
- Fer nansa amb un braç / els dos braços
- Aixecar / tocar els testicles amb una mà/amb les dues
- Oscil·lació del palmell davant dels testicles/del cul
- Cop de palmell a una natja
- Punys tancats l'un davant l'altre
- E.V.:

44) Expressió del desconeixement / dubte sobre un fet. Li fan una pregunta i no coneix la resposta.

- Cap enrera, llavi inferior amunt - Altres:
- E.V.:

45.1,45.2) Expressió d'un descuit de parla. Acaba de dir una cosa que no volia, se li ha "escapat", i ha fet una "planxa".

- Mossegar llavi inferior - Altres:
- Dits verticals tapen la boca
- Mà sencera de costat tapa la boca
- E.V.:

46.1-46.5) Expressió de desentendre's o desimplicar-se d'un assumpte. Li parlen d'un assumpte del qual no vol saber res perquè ja n'està tip.

- Rentar-se les mans - Altres:
- Espolsar-se les mans
- Respallar l'avantbraç / el pit
- Esquitx a l'espatlla
- E.V.:

47.1,47.2) Expressió de l'acció de detenir o d'estar detingut. A aquella persona l'han agafat i se l'han endut detinguda.

- Punys creuats contra la panxa - Altres:
- Punys creuats braços estirats
- Punys tocant-se els dits
- E.V.:

48) Expressió de "diners". Li pregunta a la seva dona si té diners per anar a comprar.

- Fregar polze i índex - Altres:
- E.V.:

49.1) Expressió de la disposició a l'activitat. Ha de començar una feina i s'hi mostra disposat, a punt.

- Fregar-se les mans - Altres:
- Escopir-se les mans
- E.V.:

49.2) Expressió de la disposició a parlar. Li demanen després d'un sopar que digui unes paraules i es disposa a parlar.

- Index a la nou - Altres:
- Agafar-se la nou
- E.V.:

50.1,50.2) Expressió de la divisió o separació entre dues coses. Li pregunten què cal fer i respon que separar-ho, dividir una cosa en dues meitats.

- Serrar el palmell - Altres:
- Serrar l'índex
- Creuar els índexs
- Talls en l'aire
- E.V.:

51.1) Expressió de la impotència. Un empleat seu li diu que cobra poc, però vostè no hi pot fer res (no depèn de vostè).

- Mà oberta i encongir espatlles - Altres:
- Mans obertes i " "
- E.V.:

51.2) Expressió del dubte sospesat. Li ofereixen una opció, dues possibilitats, i no sap quina triar perquè totes dues són més o menys igual de bones.

- Mans als costats fent balança - Altres:
- E.V.:

51.3,51.4) Expressió de la indecisió. Li fan una pregunta i no sap què contestar, no està gens segur de la resposta.

- Gratar-se el cap - Altres:
- Gratar-se el clatell
- Fregar-se el mentó
- E.V.:

52.1-52.8) Expressió d'efeminat. Està parlant d'un company de la feina que és marica.

- Mà oberta es deixa caure - Altres:
- Fregar-se els cabells
- Colzes cintura, mans obertes
- Entrellaçar les mans
- Dors de la mà a la cintura
- Parpellejar repetidament
- Fregar el lòbul de l'orella
- Cargol a la galta
- E.V.:

53) Expressió de l'estat d'embaràs d'una dona. Es refereix a la Roser, que està embarassada.

- Mà en semicercle - Altres:
- Mans en semicercle
- Mà/mans agafades davant la panxa
- E.V.:

54) Expressió de l'enfrontament. Dues persones no es poden veure.

- Indexs de punta - Altres:
- Punys de costat
- E.V.:

55.1,55.2) Expressió de l'èmfasi. Li donen una notícia sorprenent: aquesta tarda ve a visitar-los el director general de la feina.

- Sacsejada de la mà - Altres:
- Castanyeta
- E.V.:

56.1-56.3) Expressió d'estar fart d'una persona o d'una cosa. Li explica a un company que està fart d'un assumpte o d'una persona, per exemple un client que és molt pesat.

- Mà sacsejant els testicles - Altres:
- Mà de costat al front
- Mà de costat sota el nas / sota la boca / al coll
- E.V.:

57.1-57.3) Expressió de fàstic. Li explica a un amic que per sopar va menjar un peix que era fastigós.

- Aixecar llavi superior - Altres:
- Boca oberta
- Treure la llengua
- E.V.:

57 bis) Expressió de ser net. Parla d'una persona que és molt neta.

58.1-58.4) Expressió de forçut, de "mascle". Una persona fa ostentació de la seva força física.

- Avantbraç plegant-se amunt - Altres:
- Avantbraços plegant-se avall / amunt
- Cops de puny al pit / amb els dos punys
- Sacsejar el cinturó
- E.V.:

59.1-59.9) Expressió de "fotre's". Insulti algú.

- Dit impúdic - Altres:
- Botifarra
- Botifarra amb un sol braç
- Botifarra + dit impúdic
- Índex estirat es frega a sota el nas
- Puny tancat movent-se al costat
- Figa
- Palmell sobre el dors + dit impúdic
- "Agulla ballarina" / "donar fil" (índex)
- "Ditet" (polze)
- E.V.:

60) Expressió de l'acció de fotografiar. Faci veure que fa una foto a tota la família.

- Polzes i índexs en quadre - Altres:
- E.V.:

61.1-61.5) Expressió de l'estat de tenir fred. Un dia d'hivern de pluja i molt de fred es troba un amic i aquest li pregunta com està. Li diu que té molt fred.

- Fregar-se les mans
- Aixecar el coll de la camisa
- Fregar-se les cuixes
- Puny clos davant la boca bufant
- Mans sota les aixelles / agafant les espatlles
- E.V.:

62) Expressió de l'estat de frustració. Acaba de perdre una bona oportunitat de guanyar un premi. A l'últim moment s'ha equivocat. S'ha quedat ben fotut, sense res, i ara se'n lamenta.

- Puny contra les dents
- E.V.:

63:1-63.4) Expressió de l'acció de fugir, de marxar. Està explicant la història d'una persona que va agafar els diners i se'n va anar, va tocar el dos, va fugir.

- Mà de costat en mov. endavant
- Palmell avall i ziga-zaga
- Mans de costat es piquen
- Palmell sobre el canell de la mà de costat
- E.V.:

64.1) Expressió de l'acció de fumar o demanar un cigarret. Demani un cigarret al seu company, que és una mica lluny.

- Mà en V cap a la boca
- E.V.:

64.2) Expressió de l'acció de fumar droga. Parla d'una persona que fuma droga.

- Dits junts contra els llavis
- E.V.:

65.1-65.3) Expressió de gandul. Està explicant el cas d'un company de la feina que no fa res en tot el dia, que és un gandul.

- Mà sobre mà
- Mà gratant la panxa / els testicles
- Mans darrere el clatell
- E.V.:

66) Expressió de mínima quantitat. Estan explicant que a casa d'uns coneguts, li van donar només una punteta de pastís.

- Punta d'ungla
- E.V.:

67.1,67.2) Expressió de l'obessitat d'una persona. Un conegut li pregunta com està en Joan i respon que molt gras.

- Mans davant les galtes - Altres:
- Mans davant la panxa
- E.V.:

68) Expressió de l'hora. Indiqui a un company des de lluny que és l'hora.

- Index toca el canell - Altres:
- E.V.:

69.1-69.6) Expressió de la incredulitat i rebuig. Li expliquen una cosa i no s'ho creu en absolut. Pensa que és una exageració o una mentida, una bola.

- Cap enrere i nxt - Altres:
- Cop de palmell al clatell
- Estirar la galta avall
- Mamar-se el dit
- Index a la boca de l'altre
- Puny volta davant la boca
- E.V.:

70.1-70.4) Expressió de la indiferència. Li donen una notícia i es queda igual, diu que li és indiferent, que no li importa gens.

- Aixecar el llavi inferior - Altres:
- Arronçar les espatlles
- Llavis cap avall
- E.V.:

71.1,71.2) Expressió de la innocència. Li demanen si en sap res, d'un assumpte molt fosc, i vostè diu que no en té la culpa, que no hi té res a veure.

- Mans obertes sobre el cap - Altres:
- Mans del pit al davant
- Tocar-se el cos del pit a les cuixes
- E.V.:

72.1) Demanda de resposta. Acaba de proposar d'anar a passejar a la seva dona i s'ha quedat igual. Li diu què han de fer.

- Cap enrere - Altres:
- E.V.:

72.2) Demanda d'aclariment. Algú fa molta estona que intenta demanar-li una cosa però no s'explica gens bé. Demani-li que s'aclareixi d'una vegada.

- Mà en pera (balanci) - Altres:
- Palmells amunt davant el pit
- E.V.:

73.1) Proposta de fer una acció conjuntament. Proposi a una altra persona que és lluny de fer una cosa tots dos, de fer parella.

- Index va i ve - Altres:
- Index fa un cercle
- E.V.:

73.2) Proposta de seguiment. Proposi a algú de fer una acció, per exemple d'acompanyar-lo.

- Palmell amunt cap a l'altre - Altres:
- E.V.:

73.3) Proposta de passar o seure. Faci passar o seure un convidat que acaba d'arribar a casa seva.

- Palmell endins mà de costat - Altres:
- E.V.:

73.4) Proposta sexual (secreta). Faci un requeriment sexual a una altra persona de manera secreta.

- Dit frega palmell - Altres:
- E.V.:

74.1-74.4) Jurament. Faci un jurament a una altra persona.

- Braç estirat horitzontal - Altres:
- Mans al pit i a l'entreuix
- Petó a la creu
- Mà oberta vertical palmell enfora
- E.V.:

75.1,75.2) Expressió de dona lesbiana. Parli de dues dones que tothom sap que són lesbianes.

- Palmells agafats alternats - Altres:
- Fregar palmells
- E.V.:

75 bis) Expressió de "fer volar coloms". Parla d'una persona que té molta imaginació, que no toca de peus a terra.

76.1) Expressió de l'acció de llegir. La seva dona li pregunta què fa el seu fill i vostè diu que està llegint.

- Mans obertes davant el cos - Altres:
- E.V.:

76.2) Expressió de mirar (llegint). Explica que el director de la feina repassa tots els papers de dalt a baix.

- Mà oberta separada del cos - Altres:
- E.V.:

77.1) Expressió de l'aprovació / lloança d'un fet. Acaben de fer davant seu un joc de mans molt ben fet.

- Aplaudiment - Altres:
- E.V.:

77.2) Lloança. Vol manifestar que una cosa o una persona és excel·lent.

- Petó als dits - Altres:
- E.V.:

78) Expressió de la valoració negativa d'un fet. Li pregunten com ha anat un examen o una prova i diu que malament.

- Polze avall - Altres:
- E.V.:

79.1,79.2) Expressió de l'acció de masturbar-se (un home). Explica a un amic que faran una pel·lícula en què surt un home que es masturba (o el cas d'un acudit).

- Mà de costat amunt i avall - Altres:
- Mans de costat una sobre l'altra
- E.V.:

79.3) Expressió de l'acció de masturbar-se (una dona). Explica a un amic que faran una pel·lícula en què surt una dona que es masturba (o el cas d'un acudit).

- Dit impúdic mov. frontal - Altres:
- Dit impúdic cap avall mov. vertical
- E.V.:

80.1-80.3) Expressió de l'acció de matar una persona. Es refereix a una persona que li ha fet una mala jugada i que, quan el vegi, el matarà.

- Mà disparant - Altres:
- Punys un sobre l'altre es cargolen
- Mans obertes davant el cos
- E.V.:

81.1) Proposta de menjar. Proposi a un amic d'anar a menjar.

- Mà a la boca - Altres:
- E.V.:

81.2) Expressió de l'estat de tenir gana. Li diu a un amic que és lluny que té gana.

- Palmell dona cops a la panxa - Altres:
- Una mà pressiona la panxa
- Les dues mans pressionen la panxa
- E.V.:

81.3) Expressió de no menjar res, d'estar afamat. Està parlant d'una família que presumeixen molt però que no mengen res, que a casa passen gana per estalviar.

- Mà davant la boca ventilant-la - Altres:
- E.V.:

81.4) Expressió de tip / fart (satisfacció per haver menjat). Després d'un dinar molt bo ha quedat "molt bé", ben tip.

- Palmell dóna cops a la panxa - Altres:
- Una mà pressiona la panxa
- Les dues mans pressionen la panxa
- E.V.:

82.1,82.2) Expressió de gran quantitat (d'alguna cosa). Està explicant que d'alguna cosa n'hi ha molt, o que hi ha molta gent.

- Dits junts palmell amunt - Altres:
- " " " " amb les dues mans
- Dits ajuntant-se i separant-se
- " " " " amb les dues mans
- Mans horitzontals mirant-se els palmells
- E.V.:

83.1-83.2) Expressió de la negació o del desacord. Li fan una pregunta i respon que no, que no hi està d'acord.

- El cap es mou als costats - Altres:
- Index cap als costats
- Mà cap als costats
- E.V.:

84.1-84.2) Demanda de pas. En una sala plena de gent, demani pas perquè pugui sortir una persona que no es troba bé.

- Colzes enfora - Altres:
- Palmells mirant-se se separen
- Dorsos de les mans mirant-se se separen
- E.V.:

85) Ordre de passar o circular. El seu cotxe està obstruint un carril a causa d'una avaria. Vostè baixa i fa passar endavant els cotxes que fan cua.

- Mà de costat movent-se - Altres:
- E.V.:

86) Expressió de l'acció de picar-se (drogar-se). Refereixi's a una persona que es punxa.

- Injecció al braç - Altres:
- E.V.:

87) Expressió de l'acció de plorar. Parla del nen d'uns amics, que sempre està plorant.

- Indexs a les galtes - Altres:
- Mans als ulls
- Punys als ulls
- E.V.:

88.1,88.2) Expressió de pobresa. Li demanen diners i diu que no té ni un duro.

- Treure el folre de la butxaca - Altres:
- V a la cara
- E.V.:

89) Expressió de poca quantitat. Li pregunten si vol conyac i diu que només una miqueta.

- Index paral·lel al polze - Altres:
- E.V.:

90.1-90.3) Expressió de l'estat de por. Està explicant la història d'un mal moment que va passar, en què tenia molta por.

- Mà en pera s'obre i tanca - Altres:
- Index cargolat amb el polze
- Mà al coll
- Mans tremolant davant el pit
- E.V.:

91.1,91.2) Prec. Demani per favor que algú li faci cas, que accedeixi als seus prec.

- Mans entrelaçades - Altres:
- Mans resant
- Estirar braços cap al terra
- E.V.:

92.1-92.7) Expressió de la presumció d'una persona. Parla d'una persona molt presumida i fatxenda, d'algú que se les dóna de "senyor", que és molt orgullós.

- Dits respallen l'espatlla - Altres:
- Redreçar-se
- Sacsejar el coll de la camisa
- Index de costat sota el nas l'aixeca
- Agafar les solapes de l'americana
- Ajustar la corbata
- Polzes sota les aixelles
- E.V.:

93.1,93.2) Expressió de final o acabament d'una cosa. Diu que prou, que ja està bé, que s'ha acabat.

- Mans horitzontals s'obren - Altres:
- Mans verticals s'obren
- E.V.:

93.3,93.4) Ordre d'acabar de parlar. Li diu a un amic que pari de xerrar d'una vegada.

- Mans perpendiculars es mouen - Altres:
- Tisores
- E.V.:

94.1,94.2) Expressió de la pudor. Es troba a una habitació que fa molta pudor i ho fa saber a la seva dona.

- Tapar-se el nas - Altres:
- Mà horitzontal ventilant el nas
- E.V.:

95.1-95.6) Expressió del rebuig. Expressi que no vol saber-ne res d'una proposició que ja li han fet moltíssimes vegades.

- Mà tapa la cara - Altres:
- Mans tapen les orelles
- Índexs tapen les orelles
- Braços creuats tapen la cara
- Braç estès lateralment
- Braços estesos lateralment
- La mà ben oberta es plega cap avall
- Ungla entre les dents
- E.V.:

96.1,96.2) Expressió de recordar. Acaba de recordar per fi una cosa que tenia a la punta de la llengua.

- Castanyeta - Altres:
- L'índex se separa de la templa
- E.V.:

97.1-97.4) Expressió de l'estat de reflexió. Li fan una pregunta i es posa a pensar-hi; no recorda la resposta.

- Índex passant sobre el polze - Altres:
- Cops de palmell a la templa
- Índex rasant el front
- Índex entre les dents / a l'ullal / tocant la llengua
- Mà en balanci vibra cap a la boca
- E.V.:

98) Expressió de rendició. Expressi que està cansat de fer una cosa i que no pot més, que es rendeix.

- Braç enlaire mà estirada - Altres:
- Braços enlaire mans estirades
- E.V.:

99) Expressió de "no res". No hi ha "res de res", s'ha acabat tot el que hi havia.

- Mà passant davant la boca - Altres:
- E.V.:

100) Expressió de la ressaca. A la festa de la nit anterior va beure massa, i li diu a un company que té molta ressaca.

- Dit mig pressiona el front - Altres:

- E.V.:

100 bis) Expressió d'estar viu. Parla d'una persona que és viva.

101) Expressió de l'estat de riquesa. Vostè demani al Josep que convidi a la colla a beure, perquè té molts quartos, és molt ric.

- Copets de la mà a la butxaca - Altres:

- Sacsejar la butxaca

- E.V.:

102) Expressió de l'acció de robar. Parla d'una persona que és un pispà, un lladre.

- Volta dels dits - Altres:

- E.V.:

103.1) Expressió d'alegria. El seu equip acaba de marcar un gol a la final de la copa. S'aixeca, va a la cuina i expressa l'alegria que té a la seva dona.

- Fregar-se mans verticals - Altres:

- Fregar-se mans en creu

- Fregar-se els palmells

- E.V.:

103.2) Expressió de satisfacció per la feina feta. Ha acabat una feina molt pesada i que li ha costat molt.

- Espolsar-se les mans - Altres:

- E.V.:

104) Expressió de "secret". Parla d'un noi i una noia que tot el dia s'estan dient secrets.

- Palmell endins tapant la boca - Altres:

- Dors de la mà tapant la boca

- E.V.:

105.1,105.2) Expressió de l'acció de no sentir-hi. Li diu a un company que és a l'altra punta del despatx que no el sent.

- Mà darrere l'orella - Altres:

- Index darrere l'orella

- Index assenyalant l'orella

- E.V.:

106.1,106.2) Demanda de silenci. Demana que els seus fills no cridin perquè no pot sentir res del telèfon.

- Palmell als llavis
  - Index de costat als llavis
  - Tancar cremallera
  - Agafar-se els llavis
  - Tancar amb clau la boca
  - E.V.:
- Altres:

106.3-106.5) Expressió de no voler parlar. Li fan una pregunta comprometedora i vostè expressa que no vol dir res, que no pot parlar.

- Tancar cremallera
  - Agafar-se els llavis
  - Tancar amb clau
  - E.V.:
- Altres:

107) Expressió de la sinceritat (amb què es parla). El seu amic dubta del que diu i vostè li assegura que és sincer, que diu la veritat.

- Mà oberta damunt el pit
  - E.V.:
- Altres:

108) Expressió de la sinuositat (d'una persona o cosa). Es refereix a una persona molt "sinuosa", que s'esmuny, "tortuosa".

- Mà de costat oscil.lant
  - E.V.:
- Altres:

109.1,109.2) Expressió de l'estat de son / de l'acció de dormir. Pregunti a la seva dona si vol anar a dormir.

- Recolzar el cap al palmell
  - Recolzar el cap al dors
  - Tapar un badall amb la mà
  - E.V.:
- Altres:

110.1-110.2) Expressió de la sorpresa. Li donen una notícia que el deixa molt sorprès. Es gira i ho manifesta a un company de feina.

- Alçar les celles
  - Parpellejar
  - Cop de cap enrere
  - Picar damunt l'índex i el polze del puny tancat
  - E.V.:
- Altres:

111.1-111.3) Expressió de l'acció de suïcidar-se. Faci veure que es suïcida a causa d'algun greu problema que té.

- Pistola a la temple
  - Mà al coll empenyent enrere
  - Clavar-se un punyal a la panxa
  - E.V.:
- Altres:

112.1,112.2) Expressió de l'acció de telefonar. Pregunti a la seva dona si ja ha trucat per telèfon.

- Puny volta orella - Altres:
- Puny al costat de l'orella
- Petit i polze estirats al costat de l'orella
- E.V.:

113) Expressió de persona emprenyadora. Es refereix a una persona que no el deixa mai tranquil, que sempre l'està burxant, que és un "torracollons".

- Mà en tulipa - Altres:
- Les dues mans en tulipa
- E.V.:

114) Expressió de la tossuderia d'una persona. El seu amic Pep és més tossut que una mula.

- Puntets dits donen cops al front - Altres:
- Puny tancat dona cops al front
- E.V.:

115.1-115.3) Expressió de la unió (entre dues persones). Parli de dues persones inseparables, o que surten juntes, que són "carn i unglà", que estan molt unides.

- Índexs estirats horitzontals - Altres:
- Índexs estirats verticals
- Mans estirades horitzontals
- Estirar els índexs enganxats
- Fregar-se les molles dels índexs
- E.V.:

116) Expressió de la valentia d'una persona. Parla d'una persona molt valenta que es juga la vida amb el que fa.

- Mà en tulipa es sacseja - Altres:
- E.V.:

117.1,117.2) Expressió de la vergonya pròpia. Li demanen que faci una acció però li fa molta vergonya i no vol.

- Punys a les orelles cap avall - Altres:
- Mà tapant la cara
- Palmells tapant la cara
- E.V.:

118.1,118.2) Expressió de victòria. Arriba a casa seva després de jugar a tennis i diu a la seva dona que ha(n) guanyat, que és el campió.

- Mà en V palmell enfora - Altres:
- Mà en V palmell endins
- Dues mans en V
- Agafar-se les mans sobre el cap
- E.V.:

119.1,119.2) Expressió de l'acció de no veure-hi. En una reunió, diu que des de lluny no es veu bé un gràfic que han ensenyat.

- Mà de costat a les celles - Altres:
- L'index assenyala l'ull
- E.V.:

120.1,120.2) Expressió de "xerraire". Es refereix a la tia Maria, que parla pels colzes.

- La mà plana s'obre i tanca - Altres:
- Puny clos donant corda
- E.V.:

120.3) Expressió de "bocamoll". Es refereix a una persona que parla "massa", que se'n va de la llengua, que diu coses que s'hauria de guardar.

- Index a la punta de la llengua - Altres:
- Index frega la punta de la "
- E.V.:

121) Expressió de l'acció de xerrar. Es refereix a les seves ties, que sempre estan parlant.

- Pujar i baixar mans - Altres:
- E.V.:

121 bis) Expressió de tenir molta sort. Es refereix a una persona molt afortunada.

122.1) Expressió d'estar prim. S'ha trobat un vell amic i està molt i molt prim. Ho explica a la seva dona

- Dit petit vertical - Altres:
- Index vertical
- Dit petit / index en mov.
- E.V.:

122.2) Expressió d'estar xuclat / malalt. S'ha trobat un vell amic que feia molt mala cara, està molt prim, com si estigués malalt.

- Galtes endins - Altres:
- Mà pressiona les galtes endins
- E.V.:

Altres gestos que utilizi algun cop i que no han sortit fins ara:

6.3.3. Enquesta de decodificació

La informació obtinguda mitjançant l'enquesta de codificació, referent bàsicament a l'ús dels emblemes, s'havia de completar amb dades sobre el coneixement d'aquest emblemes per part dels hipotètics receptors. Si la primera enquesta representa pròpiament la fase de codificació, lligada amb l'emissor, aquesta segona representa la fase de comprensió de les unitats codificades.

La filosofia i el funcionament de l'enquesta de decodificació és paral·lel al de la tradicional enquesta dialectològica. Es presenta als subjectes (un nou grup de deu persones, amb les mateixes característiques que les apuntades per als informants de l'enquesta de codificació, aquest cop amb una mitjana d'edat de 29,6 anys) un conjunt de dibuixos i/o fotografies en làmines, cada una de les quals representa un emblema, i se'ls demana que expliquin el que signifiquen. S'aclareix als enquestats que només han de contestar en el cas que creguin que el dibuix i/o la fotografia signifiquen realment alguna cosa, identificant-los com un gest conegut, sense fer suposicions o invencions. En el cas que la imatge no els resulti clara, l'enquestador fa el gest autònom davant seu, i es repeteix la pregunta. Les contestes són transcrites per l'enquestador en els fulls numerats del qüestionari. En aquests no se segueix l'ordre del repertori provisional (a fi d'evitar que apareguin consecutivament unitats similars morfològicament o semànticament). L'ordre en què es van passar les unitats es troba reproduït en el qüestionari de decodificació (veg. # 6.3.3.2.).

Com en el cas de l'enquesta de codificació, no es deixa gaire temps a l'enquestat per respondre, i aproximadament després de quaranta-cinc segons se li presenta una nova làmina.

L'elecció del dibuix i la fotografia en lloc de la pel·lícula de cinema o de la cinta de video com a representació del repertori bàsic provisional es justifica, d'una banda, per raons de claredat, i d'una altra, sobretot

per raons de comoditat, rapidesa i menor exigència de concentració.¹⁰

Els dibuixos i fotografies representatius de les unitats emblemàtiques que van ser objecte de l'enquesta es presenten, conjuntament amb l'anàlisi de les unitats, al llarg del capítol 7, ja ordenades en funció dels resultats obtinguts.

---

¹⁰ La tècnica de passar una cinta de vídeo amb un nombre tan alt d'unitats és molt més costosa, en aquest sentit, que la de mirar un àlbum de làmines: sol implicar que el subjecte hagi de desplaçar-se, li exigeix més concentració, i per exemple resulta molt pesat retrocedir quan l'informant no ha copsat una unitat (situació prou freqüent donada l'excessiva velocitat de la imatge). D'altra banda, els aspectes en què resulta més fiable l'enregistrament visual que el dibuix --la possibilitat de captar el moviment-- no es perdien en l'enquesta efectuada per tal com en els casos dubtosos l'entrevistador realitzava l'emblema davant del subjecte.

6.3.3.1. Repertori provisional bàsic

Les unitats següents són el resultat del filtratge, amb l'enquesta de codificació, del repertori provisional exposat a l'apartat 6.3.1.2.

Aquest filtratge ha implicat, d'una banda, l'eliminació de les unitats que no haguessin estat produïdes per cap dels subjectes a qui es va passar l'enquesta de codificació,¹¹ i, d'altra, la subordinació de les variants morfològiques minoritàries a les més usades. La numeració inicial és el codi atorgat a cada unitat d'ara endavant. A continuació --en negreta i entre parèntesis-- es manté la numeració del repertori provisional de # 6.3.1.2.

1	(1.2)	ADONAR-SE'N 2	M.Z. 58 (2)
2	(1.3)	ADONAR-SE'N 3 (OBLIT)	M.Z. 4(9),164 (1-3) A.39, 217
3	(2.3)	ADULADOR 3	M.Z. 6 (17)
4	(3)	AFANYAR-SE ("RAPID!")	M.Z. 184 (1)
5	(4)	AFIRMACIO (ACORD)	M.Z. 7 (1) / A. 6
6	(5)	ALERTA	M.Z. 60 (1,2) / A. 293
7	(6.1)	ALLUNYAR-SE 1 ("VÉS-TE'N!")	M.Z. 9(1-8),136(1-4)
8	(6.2)	ALLUNYAR-SE 3 ("VÉS-TE'N!")	M.Z. 110(8-11)/A.68
9	(7)	ALTO ("UN MOMENT!")	M.Z. 154 (1,2) / A.96 bis
10	(8.1)	AMENANÇA 1 ("ET PEGARE!")	M.Z. 12 (1-5)
11	(8.2)	AMENANÇA 2 (AVIS)	M.Z. 12 (6)
12	(8.3)	AMENANÇA 3 ("ESPERA'T!")	M.Z. 12 (10)
13	(8.4)	AMENANÇA 4 (PROVOCACIO)	M.Z. 12 (8,9), 66(2) A. 19 (1,2), 76, 239

---

¹¹ L'única excepció ha estat la d'aquelles unitats incloses en el repertori d'Amades (1957) i amb testimonis o referències bibliogràfiques en obres catalanes.

- 14 (9.1) APRECIACIO 1 (DONA, FIGURA) M.Z. 14 (1)
 15 (9.2) APRECIACIO 2 (DONA, PITS) M.Z. 14 (2,3)
 16 (9.3) APRECIACIO 3 (DONA, MALUCS, CUL) M.Z. 14 (4)
 17 (9.4) APRECIACIO 4 ("QUE BO!") M.Z. 15(10),45(5-7)
 18 (9.6) APRECIACIO 6 (ADMIRACIO) M.Z. 15 (15,16)
- 19 (10.1) APROPAR-SE 1 ("VINE!") M.Z. 2 (1) (cf.3,4,5,7,9)
 20 (10.2) APROPAR-SE 2 ("VINE!") M.Z. 2 (2) (cf.3,4,5,7,9)
 21 (10.3) APROPAR-SE 3 ("VINE!") M.Z. 2 (12)
- 22 (11.1) APROXIMADAMENT 1 (REGULAR) M.Z. 85 (1)
 23 (11.2) APROXIMADAMENT 2 (REGULAR) M.Z. 85 (2,3)
 A. 26, 102 (c), 152
- 24 (12) AUTOSTOP M.Z. 20
- 25 (13.1) AVARICIA 1 M.Z. 21 (1,2) / A. 41
 26 (13.2) AVARICIA 2 M.Z. 21 (4)
 27 (13.3) AVARICIA 3
- 28 (14.1) BALLAR 1 M.Z. 22 (6)
 29 (14.2) BALLAR 2 (INVITACIO A ...) M.Z. 22 (2,4)
- 30 (15.1) BARRUT 1 (PENQUES)
 31 (15.2) BARRUT 2 (PENQUES, CARADURA)
 32 (15.3) BARRUT 3 (PENQUES, GALTES)
- 33 (16.1) BÈ 1 (PERFECTE) M.Z. 26 (1,2,3,4,5,6)
 34 (16.2) BÈ 2 (PERFECTE) M.Z. 191 (21,22,23)
- 35 (17.1) BEGUDA 1 M.Z. 25 (1,2,3,5,6) / A. 48
 36 (17.2) BEGUDA 2 (SET) M.Z. 25 (8)
 37 (17.3) BEGUDA 3 (SET)
- 38 (18) BOIG (BOGERIA) M.Z. 63 (1,2) / A. 131, 297
- 39 (19.1) BORRATXO 1 (BORRATXERA) A. 50
- 40 (20.1) BURLA 1 (LLENGOTES) M.Z. 31 (1) / A. 159
 41 (20.2) BURLA 2 ("ASE!") M.Z. 31 (5-10)/A. 35(a,b),47
 42 (20.3) BURLA 3 (PAM I PIPA) M.Z. 31 (11-14) / A. 196
 43 (20.9) BURLA 9
- 44 (22.1) CABRO 1 M.Z. 52 (1-3) / A. 45
- 45 (23) CALMA M.Z. 34 (1-3)/A. 24, 60, 204, 233
- 46 (24.1) CALOR 1 M.Z. 35 (1-3)
 47 (24.2) CALOR 2 M.Z. 35 (4-7)
 48 (24.3) CALOR 3 M.Z. 35 (9-10)

- 49 (25) CAMINAR
- 50 (26) CANSAMENT (CALOR)
- 51 (27.1) CAP 1 (INTEL.LIGENCIA) A. 259
52 (27.2) CAP 2 (ENTENIMENT)
- 53 (28.1) CARDAR 1 M.Z. 55 (1-4) / A. 189 (b)
54 (28.2) CARDAR 2 M.Z. 55 (7-11)
55 (28.5) CARDAR 5
- 56 (29) CARGOLAR M.Z. 208, 90 (43,44)
57 (29.2) CARGOLAR 2
- 58 (30) CARREGA M.Z. 39 (12)
- 59 (31) CLAUS (OBRIR/TANCAR) M.Z. n. 886 / A. 187
60 (31.2) CLAUS 2
- 61 (32.1) COMPLICITAT 1 (AVIS) M.Z. 47 (1,2,3,5)/A.288
62 (32.2) COMPLICITAT 2 (OLORAR) M.Z. 163 (4)
- 63 (33) COMPTE (ESCRIURE) M.Z. 59 (1,2)
- 64 (34) COMPTES (PAGAR/COBRAR) M.Z.41(1-6,8)/A.194
- 65 (35.1) CONDEMNAT 1 M.Z. 64 (1,2), 75 (1)
66 (35.2) CONDEMNAT 2 (DAT I BENEIT) M.Z. 156(1)/A. 88(a)
67 (35.3) CONDEMNAT 3 M.Z. 118 (5,6)
68 (35.4) CONDEMNAT 4 (PENJAT)
- 69 (36.1) CONJUR 1 (ATRACCIO BONA SORT) M.Z. 50 (3,4,5,7),
52 (19-22)
70 (36.3) CONJUR 3 (REPULSIO MALA SORT) M.Z. 52 (1-3)
71 (36.4) CONJUR 4 (FIGA) M.Z. 90 (29) / A. 126 (b)
72 (36.5) CONJUR 5 (SENYAR-SE) M.Z. 53 (1,2)
- 73 (37) CONTINUITAT (REPETICIO, SUCCESSIO) M.Z. 28 (1,2)
- 74 (39) CONTRICCIO M.Z. 54 (1-3) / A. 218
- 75 (42.1) DEMANDA 1 (CAPTAR) M.Z. 141 (1,2) / A. 92,40,67
76 (42.2) DEMANDA 2 (RECLAM) M.Z. 170 (2)/A.11,121,192,200
- 77 (43.1) DESAFIAMENT 1 (PROVOCACIO) M.Z. 66 (3)/A.93 (a)
78 (43.3) DESAFIAMENT 3 (") M.Z. 66 (29,33-35)/A.182
- 79 (45.1) DESCUIT 1 (PARLA) M.Z. 98 (1-3)
80 (45.2) DESCUIT 2 (PARLA) M.Z. 98 (4-8)

81	(46.1)	DESENTENDRE'S 1	
82	(46.2)	DESENTENDRE'S 2	
83	(46.6)	DESENTENDRE'S 6	
84	(47.1)	DETINGUT 1 (LLIGAT)	M.Z. 178 (1,2)
85	(47.2)	DETINGUT 2 (EMMANILLAT)	
86	(47.3)	DETINGUT 3	
87	(47.4)	DETINGUT 4	
88	(48)	DINER(S)	M.Z. 76 (1) / A. 97 (a)
89	(49.1)	DISPOSICIO 1 (ACTIVITAT)	A. 5
90	(50.1)	DIVIDIR 1 (SEPARAR)	M.Z. 84 (2-4)
91	(51.1)	DUBTE 1 (IMPOTENCIA)	M.Z. 85 (5), 127 (3)/A.149
92	(51.2)	DUBTE 2(DESCONEIXEMENT, APROXIMADAMENT)	M.Z.127(1)
93	(51.3)	DUBTE 3 (INDECISIO)	M.Z. 172(1-4)/A.146,102(a)
94	(52.1)	EFEMINAT 1 (MARICA)	M.Z. 134 (5,7)
95	(52.2)	EFEMINAT 2 (MARICA)	M.Z. 134 (9)
96	(52.7)	EFEMINAT 7 (MARICA)	Morris et al. 18
97	(53)	EMBARASSADA	M.Z. 114 (6,7)
98	(54)	ENFRONTAMENT	M.Z. 91 (1,2)
99	(55.1)	EXCLAMACIO 1 (EMFASI)	M.Z. 90 (39)/A. 115
100	(55.2)	EXCLAMACIO 2 (EMFASI)	A. 68 (a,b)
101	(55.3)	EXCLAMACIO 3 (EMFASI, RAPID)	
102	(56.1)	FART 1 (FASTIGUEJAT)	M.Z. 117 (1-5)
103	(56.2)	FART 2 (FASTIGUEJAT)	M.Z. 118 (1)
104	(56.3)	FART 3 (FASTIGUEJAT, TIP)	M.Z.118 (4,8,10,11)
105	(57.1)	FASTIC 1	M.Z. 17 (1)
106	(57.2)	FASTIC 2	M.Z. 17 (5)
107	(57.3)	FASTIC 3	M.Z. 17 (6)
108	(58.1)	FORÇUT 1 (MASCLE)	M.Z. 109 (1-5)
109	(58.2)	FORÇUT 2 (MASCLE)	M.Z. 109 (6,7)
110	(58.3)	FORÇUT 3 (MASCLE)	M.Z. 109 (8,9)
111	(59.1)	FOT-ET 1 (DIT IMPUDIC)	M.Z.90 (5,6)/A.53(a),237
112	(59.2)	FOT-ET 2 (BOTIFARRA)	M.Z. 90 (9) / A. 53 (b,c)
113	(59.4)	FOT-ET 4	M.Z. 90 (19,22,25)
114	(60)	FOTOGRAFIA	M.Z. 107 (1,2)
115	(61.1)	FRED 1	M.Z. 108 (1-5) / A. 132 (a)
116	(61.5)	FRED 5	M.Z. 108 (6) / A. 132 (c), 166

117 (62)	FRUSTRACIO	
118 (63.1)	FUITA 1	M.Z. 110 (1) / A. 63
119 (63.3)	FUITA 3	M.Z. 110 (4-6) / A. 135
120 (63.4)	FUITA 4	M.Z. 110 (7) / A. 23
121 (64.1)	FUMAR 1	M.Z. 111 (1,2)
122 (64.2)	FUMAR 2 (DROGA)	M.Z. 147 (1)
123 (65.3)	GANDUL 3	M.Z. 116 (7)
124 (66)	GENS (MINIM)	M.Z. 149 (37) / A. 139 (cf. 108, 208)
125 (67.1)	GRAS 1 (OBESSITAT)	M.Z. 114 (1,2)
126 (67.2)	GRAS 2 (OBESSITAT)	M.Z. 114 (3,4)
127 (68)	HORA	M.Z. 120 (1,2), 121 / A. 236
128 (69.2)	INCREDULITAT 2 (REBUIG)	A. 151
129 (70.1)	INDIFERENCIA 1	M.Z. 129 (1-3)
130 (70.2)	INDIFERENCIA 2	M.Z. 129(4-6)/A. 30, 102(b), 153
131 (70.3)	INDIFERENCIA 3	M.Z. 129 (8)
132 (70.4)	INDIFERENCIA 4	M.Z. 129 (9)
133 (71.1)	INNOCENCIA 1	M.Z. 130 (3,4)
134 (71.2)	INNOCENCIA 2	M.Z. 130 (5)
135 (72.1)	INTERROGACIO 1	M.Z. 132 (2,3,12)
136 (73.1)	INVITACIO 1 (GENERAL)	M.Z. 22 (1,7)
137 (73.3)	INVITACIO 3 ("PASSI!", "SEGUI!")	M.Z. 96 (1)
138 (74.2)	JURAMENT 2	A. 157 (c)
139 (74.3)	JURAMENT 3	A. 157 (d)
140 (74.4)	JURAMENT 4	
141 (74.5)	JURAMENT 5	
142 (74.6)	JURAMENT 6	
143 (76.1)	LLEGIR 1	A. 158, 160
144 (76.2)	LLEGIR 2	
145 (77.1)	LLOANÇA 1 (APLAUDIR)	
146 (77.2)	LLOANÇA 2 ("EXCEL. LENT!")	M.Z. 15(1-3)/A. 122
147 (77.3)	LLOANÇA 3	
148 (78)	MALAMENT	
149 (79.1)	MASTURBACIO 1 (HOME)	M.Z. 148 (1,3)

150 (80.1)	MATAR 1 (DISPARAR)	M.Z. 206 (1)
151 (80.2)	MATAR 2 (ESCANYAR)	M.Z. 131 (1,2)
152 (81.1)	MENJAR 1	M.Z. 43 (1) / A. 169
153 (81.2)	MENJAR 2 (GANA)	M.Z. 44 (1-3)
154 (81.3)	MENJAR 3 (AFAMAT)	M.Z. 43 (2)
155 (81.4)	MENJAR 4 (TIP, SATISFET)	M.Z. 45 (1,2,4)
156 (82.1)	MOLT 1	M.Z. 38 (1,2,3,5,6,7,8,9)
157 (82.2)	MOLT 2 (PILOT)	M.Z. 38 (23)
158 (83.1)	NEGACIO 1	M.Z. 159 (1) / A. 185 (a)
159 (83.2)	NEGACIO 2	M.Z. 159 (2-4)/A. 185 (b)
160 (84.2)	PAS 2	M.Z. 171 (6-8) / A. 201
161 (85)	PASSAR ("CIRCULIN!")	M.Z. 209 (1-4)
162 (86)	PICAR-SE (DROGAR-SE)	M.Z. 155
163 (87.1)	PLORAR 1	M.Z. 144 (1)
164 (87.2)	PLORAR 2	
165 (88.1)	POBRESA 1	M.Z. 78 (1-3) / A. 231
166 (88.2)	POBRESA 2	M.Z. 78 (5) / A. 97 (b)
167 (89)	POC (MOMENT)	M.Z. 154 (3)
168 (90.2)	POR 2	M.Z. 151 (5)
169 (90.3)	POR 3 (ACOLLONIT)	M.Z. 151 (6)
170 (90.4)	POR 4	M.Z. 151 (8,9)
171 (91.1)	PREC 1	M.Z. 125 (1,2)
172 (92.2)	PRESUMIR 2	M.Z. 8 (2) / A. 191, 274
173 (92.5)	PRESUMIR 5	M.Z. 88 (1-3) / A. 124
174 (92.6)	PRESUMIR 6	M.Z. 88 (4)
175 (92.7)	PRESUMIR 7	M.Z. 192 (1,2,9)
176 (93.1)	PROU 1 (FINAL)	M.Z. 24 (1-3), 217 (2,3)/A.254
177 (93.2)	PROU 2 (RES)	M.Z. 157 (1)
178 (93.4)	PROU 4 ("TALLA!")	
179 (94.1)	PUDOR 1	M.Z. 163 (8,10,11) / A. 267
180 (94.2)	PUDOR 2	M.Z. 163 (14-16)
181 (94.3)	PUDOR 3	
182 (95.4)	REBUIG 4	M.Z. 24 (4)
183 (96.1)	RECORDAR 1	M.Z. 4 (1)
184 (96.2)	RECORDAR 2	M.Z. 4 (4,5)

185 (98)	RENDICIO	M.Z. 185 (1) / A. 249
186 (99)	RES	A. 252
187 (101)	RIQUESA	M.Z. 77 (1,5)
188 (102)	ROBAR	M.Z. 189 (3,4) / A. 247, 289
189 (102.1)	ROBAR 2	
190 (103.1)	SATISFACCIO 1 (ALEGRIA)	M.Z. 192 (10,11,13) A. 109
191 (103.2)	SATISFACCIO 2 ("ENLLESTIT!")	M.Z. 192 (14)
192 (103.3)	SATISFACCIO 3 (VICTORIA, ALEGRIA)	
193 (104)	SECRET	M.Z. 193 (1,2) / A. 199
194 (104.2)	SECRET 2	
195 (105.1)	SENTIR 1	M.Z. 162 (2,3) / A. 197
196 (105.2)	SENTIR 2	M.Z. 162 (4)
197 (106.1)	SILENCI 1	M.Z. 36 (1,3,4,5 / 2,6)
198 (106.2)	SILENCI 2	M.Z. 36 (11) / A. 261
199 (106.3)	SILENCI 3	M.Z. 36 (7,8)
200 (106.4)	SILENCI 4	M.Z. 36 (12) / A. 61, 268 (a)
201 (107)	SINCERITAT	M.Z. 199 (1,4) / A. 81,125,157 (a)
202 (108)	SINUOS (ZIGA-ZAGA)	M.Z. 6 (11)
203 (109.1)	SON 1 (DORMIR)	M.Z. 200 (1,2) / A. 101
204 (110.1)	SORPRESA 1	M.Z. 18 (1-8,10,11)
205 (110.2)	SORPRESA 2	A. 266
206 (111.1)	SUICIDI 1	M.Z. 207 (1,3)
207 (111.2)	SUICIDI 2	
208 (112.2)	TELEFON 2	M.Z. 204 (3,6)
209 (112.3)	TELEFON 3	
210 (113)	TORRACOLLONS	M.Z. 122 (1,2,5)
211 (114)	TOSSUT (BURRO)	M.Z. 32 (1,3,4,5)
212 (115.1)	UNIO 1	M.Z. 13 (1,6) / A. 18, 190
213 (116)	VALENTIA	
214 (116.2)	VALENTIA 2	
215 (117.2)	VERGONYA 2 (CULPA)	M.Z. 213 (1,2,4,7,9) A. 292 (a,b)

216 (118.1)	VICTORIA 1	M.Z. 191 (26)
217 (118.2)	VICTORIA 2	M.Z. 191 (28,29)
218 (119.1)	VISTA 1 (MIRAR)	M.Z. 212 (1)
219 (119.2)	VISTA 2 (VEURE-HI)	
220 (120.1)	XERRAIRE 1	M.Z. 115 (1)
221 (120.2)	XERRAIRE 2 (CORDA)	A. 85
222 (120.3)	XERRAIRE 3 (BOCAMOLL)	M.Z. 65 (2), 16 (14)
223 (120.4)	XERRAIRE 4	
224 (122.1)	XUCLAT 1 (PRIM)	M.Z. 105 (3)
225 (122.2)	XUCLAT 2 (PRIM, MALALT)	M.Z. 105 (4-8)

6.3.3.2. Qüestionari de decodificació

Dades personals de l'informant

- Nom i cognoms:
- Lloc de naixement:
- Adreça:
- Residència habitual al llarg de la seva vida:
- Estadades llargues a d'altres llocs:
- Professi6, activitat principal:
- Altres activitats importants:
- Llengua materna:
- Altres idiomes que parla:
- Procedència dels familiars. Pare:
- C6njuge:
- Altres característiques:
- Edat:
- Tel6fon:
- Llengua d'ús habitual:
- Mare:
- Avis:

Instruccions

D'ara endavant li seran presentats una s6rie de dibuixos i/o fotografies que poden tenir (per6 no l'han de tenir necess6riament) un significat. Li demanem que ens digui quin 6s el significat de cada dibuix/fotografia quan cregui que el t6. Si les imatges no resulten prou entenedores, l'enquestador far6 el gest davant seu. No "inventi" cap significat i no repeteixi amb les paraules l'acci6 representada: digui el que creu que significa.

Exemple: Dibuix/fotografia de fer pam i pipa. Resposta que no li demanem: "Posar la m6 davant del nas". Resposta que li demanem: "Fer burla d'alg6", "Fer pam i pipa". Si creu que el gest t6 un nom concret, digui-ho tamb6.

Núm. Codi Significat

1	< 1	>	_____
2	< 3	>	_____
3	< 4	>	_____
4	< 5	>	_____
5	< 6	>	_____
6	< 7	>	_____
7	< 9	>	_____
8	< 10	>	_____
9	< 14	>	_____
10	< 19	>	_____
11	< 22	>	_____
12	< 24	>	_____
13	< 25	>	_____
14	< 28	>	_____
15	< 30	>	_____
16	< 33	>	_____
17	< 35	>	_____
18	< 38	>	_____
19	< 39	>	_____
20	< 40	>	_____
21	< 44	>	_____
22	< 45	>	_____
23	< 46	>	_____
24	< 49	>	_____
25	< 50	>	_____
26	< 51	>	_____
27	< 53	>	_____
28	< 56	>	_____
29	< 58	>	_____
30	< 59	>	_____
31	< 61	>	_____
32	< 63	>	_____
33	< 64	>	_____
34	< 65	>	_____
35	< 69	>	_____
36	< 73	>	_____
37	< 74	>	_____
38	< 75	>	_____
39	< 77	>	_____
40	< 79	>	_____
41	< 81	>	_____
42	< 84	>	_____
43	< 88	>	_____
44	< 89	>	_____
45	< 90	>	_____
46	< 91	>	_____
47	< 94	>	_____
48	< 97	>	_____
49	< 98	>	_____
50	< 99	>	_____

Núm.	Codi	Significat
------	------	------------

51	< 102 >	_____
52	< 105 >	_____
53	< 108 >	_____
54	< 111 >	_____
55	< 114 >	_____
56	< 117 >	_____
57	< 118 >	_____
58	< 121 >	_____
59	< 123 >	_____
60	< 124 >	_____
61	< 125 >	_____
62	< 127 >	_____
63	< 128 >	_____
64	< 129 >	_____
65	< 133 >	_____
66	< 135 >	_____
67	< 136 >	_____
68	< 138 >	_____
69	< 143 >	_____
70	< 145 >	_____
71	< 148 >	_____
72	< 149 >	_____
73	< 150 >	_____
74	< 152 >	_____
75	< 156 >	_____
76	< 158 >	_____
77	< 160 >	_____
78	< 161 >	_____
79	< 162 >	_____
80	< 163 >	_____
81	< 165 >	_____
82	< 167 >	_____
83	< 168 >	_____
84	< 171 >	_____
85	< 172 >	_____
86	< 176 >	_____
87	< 179 >	_____
88	< 182 >	_____
89	< 183 >	_____
90	< 185 >	_____
91	< 186 >	_____
92	< 187 >	_____
93	< 188 >	_____
94	< 190 >	_____
95	< 193 >	_____
96	< 195 >	_____
97	< 197 >	_____
98	< 201 >	_____
99	< 202 >	_____
100	< 203 >	_____

Núm. Codi Significat

101	< 204	>	_____
102	< 206	>	_____
103	< 208	>	_____
104	< 210	>	_____
105	< 211	>	_____
106	< 212	>	_____
107	< 213	>	_____
108	< 215	>	_____
109	< 216	>	_____
110	< 218	>	_____
111	< 220	>	_____
112	< 224	>	_____
113	< 2	>	_____
114	< 8	>	_____
115	< 11	>	_____
116	< 15	>	_____
117	< 20	>	_____
118	< 23	>	_____
119	< 26	>	_____
120	< 29	>	_____
121	< 31	>	_____
122	< 34	>	_____
123	< 36	>	_____
124	< 41	>	_____
125	< 47	>	_____
126	< 52	>	_____
127	< 54	>	_____
128	< 57	>	_____
129	< 60	>	_____
130	< 62	>	_____
131	< 66	>	_____
132	< 70	>	_____
133	< 76	>	_____
134	< 78	>	_____
135	< 80	>	_____
136	< 82	>	_____
137	< 85	>	_____
138	< 92	>	_____
139	< 95	>	_____
140	< 100	>	_____
141	< 103	>	_____
142	< 106	>	_____
143	< 109	>	_____
144	< 112	>	_____
145	< 115	>	_____
146	< 119	>	_____
147	< 122	>	_____
148	< 126	>	_____
149	< 130	>	_____
150	< 134	>	_____

Núm. Codi Significat

151	< 137 >	_____
152	< 139 >	_____
153	< 144 >	_____
154	< 146 >	_____
155	< 151 >	_____
156	< 153 >	_____
157	< 157 >	_____
158	< 159 >	_____
159	< 164 >	_____
160	< 166 >	_____
161	< 169 >	_____
162	< 173 >	_____
163	< 177 >	_____
164	< 180 >	_____
165	< 184 >	_____
166	< 189 >	_____
167	< 191 >	_____
168	< 194 >	_____
169	< 196 >	_____
170	< 198 >	_____
171	< 205 >	_____
172	< 207 >	_____
173	< 209 >	_____
174	< 214 >	_____
175	< 217 >	_____
176	< 219 >	_____
177	< 221 >	_____
178	< 225 >	_____
179	< 12 >	_____
180	< 16 >	_____
181	< 21 >	_____
182	< 27 >	_____
183	< 32 >	_____
184	< 37 >	_____
185	< 42 >	_____
186	< 48 >	_____
187	< 55 >	_____
188	< 67 >	_____
189	< 71 >	_____
190	< 73 >	_____
191	< 86 >	_____
192	< 93 >	_____
193	< 96 >	_____
194	< 101 >	_____
195	< 104 >	_____
196	< 107 >	_____
197	< 110 >	_____
198	< 113 >	_____
199	< 116 >	_____
200	< 120 >	_____

Núm. Codi Significat

201	< 131 >	_____
202	< 140 >	_____
203	< 147 >	_____
204	< 154 >	_____
205	< 170 >	_____
206	< 174 >	_____
207	< 178 >	_____
208	< 181 >	_____
209	< 192 >	_____
210	< 199 >	_____
211	< 222 >	_____
212	< 13 >	_____
213	< 17 >	_____
214	< 43 >	_____
215	< 68 >	_____
216	< 72 >	_____
217	< 87 >	_____
218	< 132 >	_____
219	< 141 >	_____
220	< 155 >	_____
221	< 175 >	_____
222	< 200 >	_____
223	< 223 >	_____
224	< 18 >	_____
225	< 142 >	_____
226	< >	_____
227	< >	_____
228	< >	_____
229	< >	_____
230	< >	_____
231	< >	_____
232	< >	_____
233	< >	_____
234	< >	_____
235	< >	_____
236	< >	_____
237	< >	_____
238	< >	_____
239	< >	_____
240	< >	_____

7. ANALISI DE LA MOSTRA

7.0. INTRODUCCIO

La tabulació dels resultats de l'enquesta de decodificació permet establir un repertori emblemàtic bàsic definitiu en funció del coneixement que s'hi reflecteix de les diferents unitats incloses en el repertori bàsic provisional (veg. # 6.3.3.1.).

La norma seguida per a l'establiment del repertori bàsic definitiu (el qual s'exposa en el subapartat següent) ha estat la d'incloure-hi totes aquelles unitats codificades per la meitat o més dels informants objectes de la primera enquesta (5 produccions o més, per tant, de cada unitat), i alhora decodificades també per la meitat o més dels informants objectes de la segona enquesta (5 o més).

Les unitats codificades amb un percentatge inferior al 50 % però decodificades sense greus ambigüitats (amb un nivell del 40 % o més) han estat agrupades a continuació del repertori bàsic definitiu sota el rètol de pseudoemblemes, dins el que s'ha anomenat repertori complementari (veg. # 7.1.2.), i la resta (unitats amb percentatges inferiors) han estat desestimades, malgrat que se n'ofereixen els resultats obtinguts en les enquestes (veg. # 7.1.3.).

La presentació del repertori segueix l'esquema següent, i s'ha fet mantenint normalment les denominacions establertes en el repertori provisional:

(Numeració definitiva de la unitat)

- 1) Lema semàntic (i possibles especificacions).
- 2) Situació i denominació en el repertori provisional (# 6.3.1.2.) // <Codi> (en l'enquesta de decodificació).
- 3) Percentatges de codificació (X) i decodificació (Y) obtinguts en les enquestes, expressats amb el nombre de produccions.

- 4) Variants en la decodificació (i nombre de produccions). Si la suma d'aquestes variants no coincideix amb el nombre (X) de la codificació significa que un informant ha produït més d'una unitat (malgrat que no s'han comptabilitzat, lògicament, en el total).
- 5) Contextos des dels quals s'ha produït la unitat (i nombre de produccions respecte de cada context del qüestionari de codificació).
- 6) Altres contextos des dels quals s'ha produït també la unitat (i nombre de produccions respecte de cada context del qüestionari de codificació), però que no s'agrupen amb els anteriors perquè els informants eren els mateixos.
- 7) Breu descripció verbal de la variant principal i de les variants morfològiques (excepte de les ja apuntades a 4).
- 8) Significat(s) bàsic(s).
- 9) Expressions verbals que s'hi associen i/o que poden traduir-lo (en ordre aproximat de freqüència d'aparició).
- 10) Categoria com a acte comunicatiu (segons la classificació de Searle (1976) apuntada a # 5.5.3.) / Categoria segons les agrupacions de Kendon (1981b) (veg. # 3.3.) / Tipus de base (veg. # 7.2.1.).
- 11) Relació amb d'altres unitats del repertori.
- 12) Altres (interpretacions complementàries o fruit de confusions, trets de l'ús del gest, referències bibliogràfiques¹, etc.).
- 13) Fotografia(-es) i/o dibuix(os) de la unitat (coincidentes amb part de les que es van utilitzar amb els informants en l'enquesta de decodificació).

---

¹ No es repeteixen, però, les referències bibliogràfiques (fonamentalment d'Amades (1957) i de Meo-Zilio/Mejía (1980-3)) ja apuntades al llarg dels llistats del repertori provisional (veg. # 6.3.1.2.) i del repertori provisional bàsic (veg. # 6.3.3.1.).

7.1. UNITATS. RECURS I COMENTARIS

7.1.1. Repertori bàsic

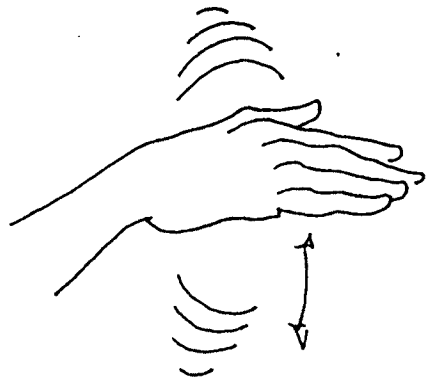
(1)

- 1) ADONAR-SE'N (OBLIT)
- 2) 1.3) ADONAR-SE'N 3 (OBLIT) // <2>
- 3) Codificació (7)   Decodificació (10)
- 4) Cop de palmell al front (6) / Mà agafa el front (1).
- 5) 1.3 (6), 1.1 (1).
- 6) 1.1 (1), 1.3 (1), 62 (1), 96.1 (4).
- 7) Cop de palmell al front.
- 8) Adonar-se d'alguna cosa (especialment d'un 'oblit), recordar alguna cosa.
- 9) "Ostia quin despiste!", "Mecàgum l'olla!", "Com no se m'havia ocorregut!", "Ostia!", "Ostres!"...
- 10) Representatiu / (B) / (III).
- 11) 174.
- 12) -
- 13)

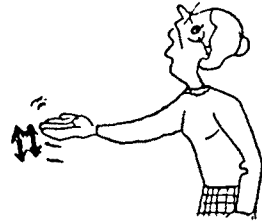
(2)

- 1) ADULADOR
- 2) 2.3) ADULADOR 3 // <3>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (5)
- 4) -
- 5) 2.1 (10).
- 6) -
- 7) La mà oberta horitzontal imita l'acció de fer botar una pilota.
- 8) Adulador, pilota.
- 9) "Pilota!".
- 10) Representatiu / (C) / (IV).
- 11) -
- 12) Confós amb 28, interpretat en el sentit de 'calma' (5).
- 13)

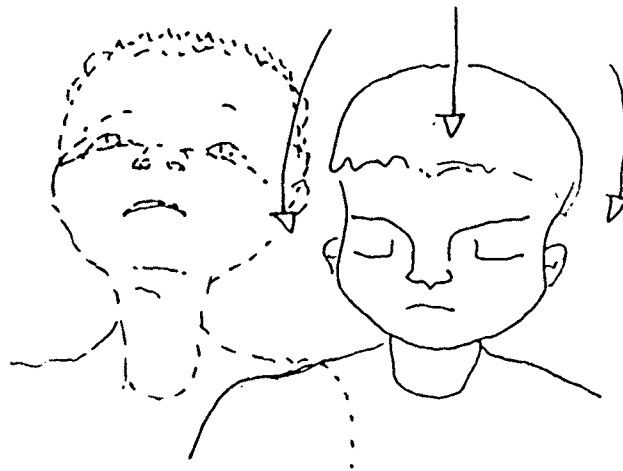
(3)

- 1) AFANYAR-SE ("RAPID!")
- 2) 3) AFANYAR-SE ("RAPID!") // <4>
- 3) Codificació (7)   Decodificació (6)
- 4) Mà oberta palmell amunt (3) / Amb les dues mans (1) / Amb la mà de gairell (3).
- 5) 3 (6), 49.1/73.2 (1).
- 6) -
- 7) Mà oberta horitzontal amb el palmell amunt, els dits es pleguen amb tempo ràpid cap al palmell.
- 8) Afanyar-se, espavilar-se.
- 9) "Espavila('t)!", "Vinga!", "Aboca!".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) 196.
- 12) Interpretat també com a gest insultant (3).
- 13)

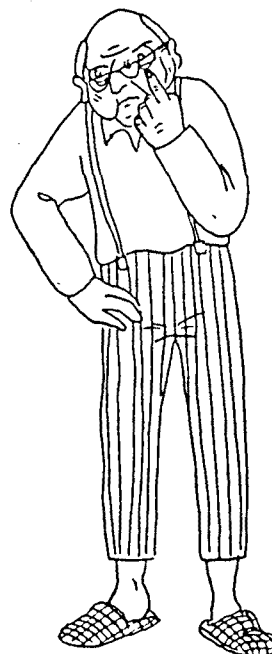
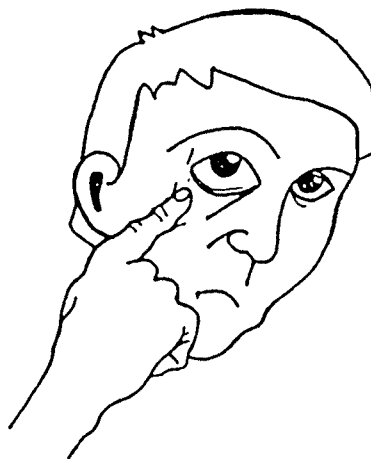
(4)

- 1) AFIRMACIO (ACORD)
- 2) 4) AFIRMACIO (ACORD) // <5>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 4 (10).
- 6) 11 (2), 77.1 (5), 77.2 (1), 107 (2).
- 7) Moviment del cap endavant i enrere.
- 8) Afirmació, acord, assentiment, acceptació.
- 9) "Sí".
- 10) Expressiu / (B) / (III).
- 11) 76.
- 12) Veg. # 5.2.1.
- 13)

(5)

- 1) ALERTA
- 2) 5) ALERTA // <6>
- 3) Codificació (7)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 5 (6), 32.1 (1).
- 6) 32.1 (1).
- 7) La molla de l'índex estira cap avall la pell de la zona inferior de l'ull.
- 8) Avís d'estar alerta.
- 9) "Ull viu!", "Compte!", "Alerta!", "Al tantó!", "Al lloro!", "Ojo!", "Vigila!", "Vés amb compte!", "T'he vist!", "Txist!", "Atenció!", "Ep!".
- 10) Exhortatiu, representatiu / (A) / (V).
- 11) 104.
- 12) Veg. Morris et al. (1979).
- 13)

(6)

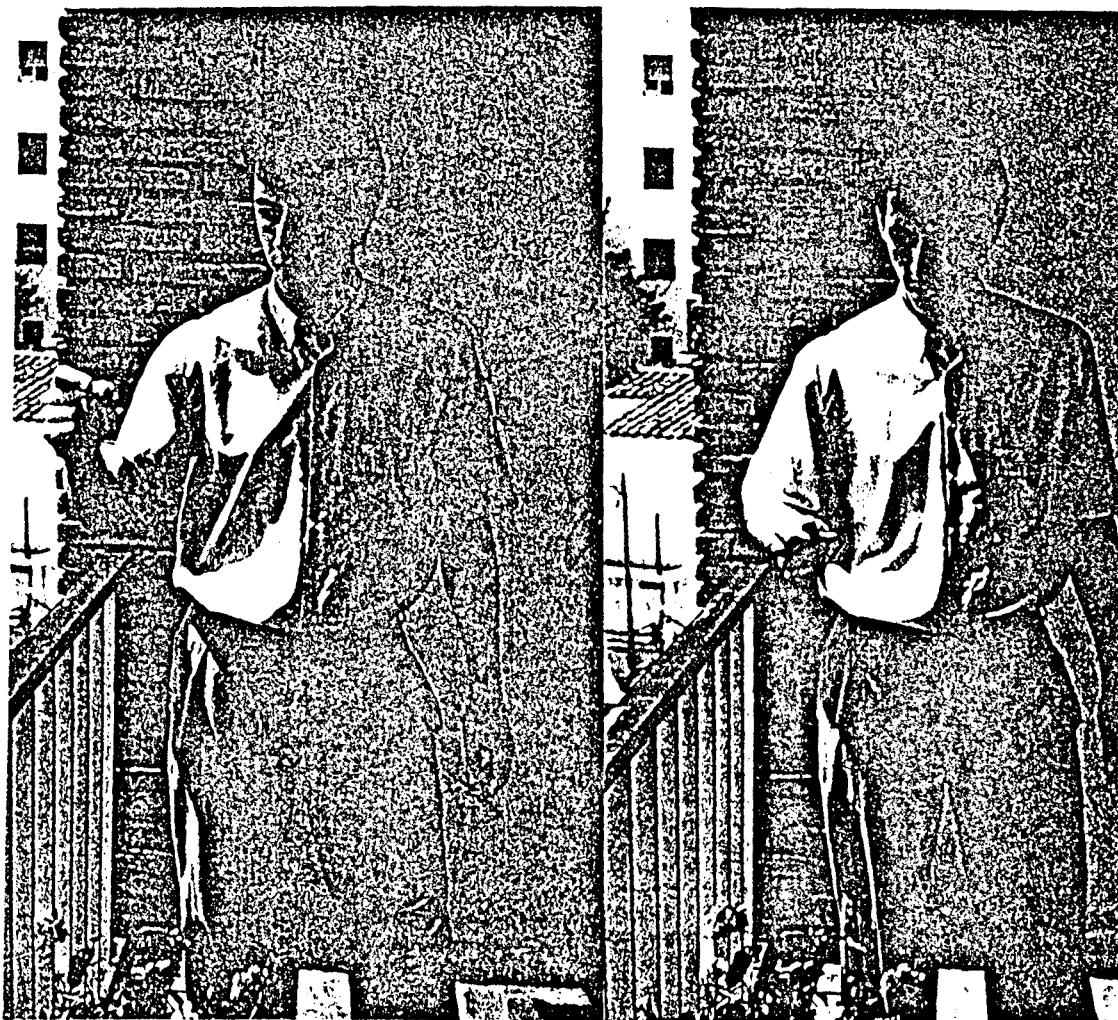
- 1) ALLUNYAR-SE ("VÉS-TE'N!")
- 2) 6.1) ALLUNYAR-SE 1 ("VÉS-TE'N!") // <7>
- 3) Codificació (8)   Decodificació (10)
- 4) Amb una mà (7) / Amb les dues mans (1).
- 5) 6.1 (8).
- 6) 8.3 (2), 36.3 (1), 46.1 (1), 95.1 (1), 95.2 (1).
- 7) Els dits (junts, excepte el polze) de la mà amb el dors cap amunt o de gairell s'obren enfora rítmicament.
- 8) Apartar-se (literal o metafòric, amb un matis despectiu, de rebuig).
- 9) "Fuig!", "Fora!", "Avança!", "Vés!", "Vés-te'n!", "A paseo!".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) 7.
- 12) També en el sentit figurat de 'rebuig' (4).
- 13)

(7)

- 1) ALLUNYAR-SE ("VÉS-TE'N!", "MARXEM!")
- 2) 6.2) ALLUNYAR-SE 2 ("VÉS-TE'N!") // <8>
- 3) Codificació (5)   Decodificació (5)
- 4) Un sol cop (4) // Reiterada (1)
- 5) 63.1 (5).
- 6) -
- 7) Fer petar el dit mig sobre la base del polze, després de lliscar sobre la molla d'aquest.
- 8) Marxar.
- 9) "Vés-te'n!", "Anem-se'n!", "Vinga!", "Marxa!", "Endavant!", "Engega!", "Lárguese!".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) 6.
- 12) -
- 13)

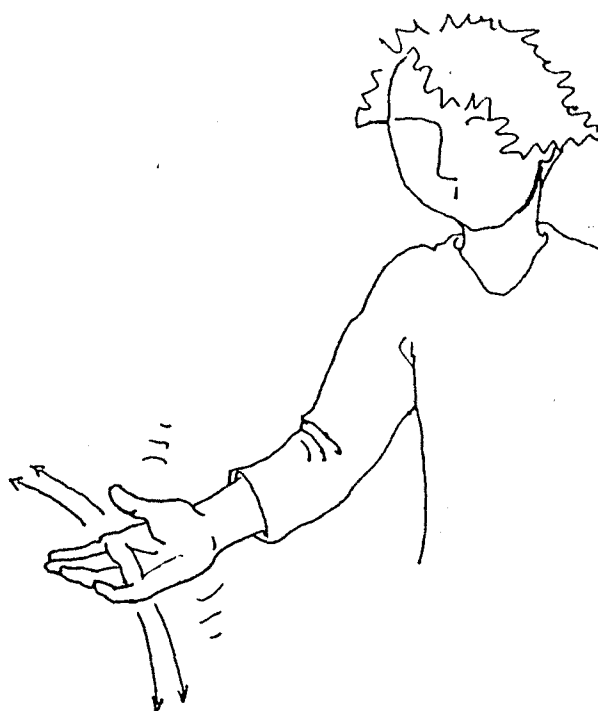
(8)

- 1) ALTO
- 2) 7) ALTO ("UN MOMENT!") // <9>
- 3) Codificació (9)   Decodificació (10)
- 4) Amb una sola mà (8) / Amb dues mans (1)
- 5) 7 (9)
- 6) -
- 7) Aixecar la mà a l'alçada del cap amb el palmell enfora, dits verticals.
- 8) Aturar-se.
- 9) "Alto!", "Atura't!", "Para!", "Stop!". *Para el camí!*
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) -
- 12) -
- 13)

(9)

- 1) AMENÇA ("ET PEGARÉ!")
- 2) 8.1) AMENÇA 1 ("ET PEGARÉ!") // <10>
- 3) Codificació (9)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 8.1 (9).
- 6) 8.2 (2).
- 7) La mà oberta amb els dits junts oscil.la de gairell.
- 8) Amenaça de pegar algú.
- 9) "Et pegaré!", "Et fotrè un castanyot!", "Rebràs!",
"T'escalfaré!", "Et donaré al cul!", "Te la carregaràs!", "Et tustaré!".
- 10) Exhortatiu, compromissiu / (A) / (IV).
- 11) 10, 11, 175.
- 12) -
- 13)

(10)

- 1) AMENANÇA (AVIS)
- 2) 8.2) AMENANÇA 2 (AVIS) // <11>
- 3) Codificació (7)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 8.2 (7).
- 6) 5 (1).
- 7) L'índex estirat oscil.la de gairell.
- 8) Amenaça, advertiment, avís.
- 9) "Si no fas això...", "T'ho he dit mil vegades!", "Se lo advierto!".
- 10) Exhortatiu, compromissiu / (A) / (IV).
- 11) 9, 11, 175.
- 12) -
- 13)

(11)

- 1) AMENANÇA (PROVOCACIO)
- 2) 8.4) AMENANÇA 4 (PROVOCACIO) // <13>
- 3) Codificació (6)   Decodificació (10)
- 4) Amb un sol puny (5) / Amb els dos punys (1).
- 5) 8.4 (5), 43.1 (1).
- 6) -
- 7) Vibració del puny enlaire amb el braç estirat.
- 8) Amenança.
- 9) "Ja et fotré!", "Te la fotaré", "T'enrecordaràs!", "Em venjaré!", "Ja ens trobarem!", "No et pensis que quedarà així, la cosa".
- 10) Exhortatiu, compromissiu / (A) / (IV).
- 11) 9, 10, 175.
- 12) -
- 13)

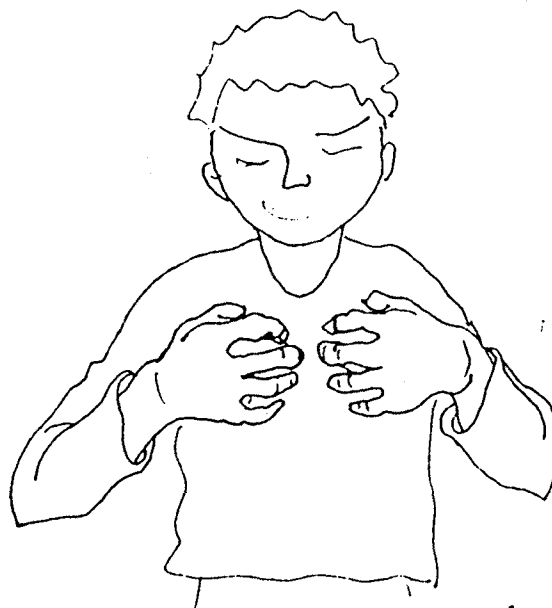
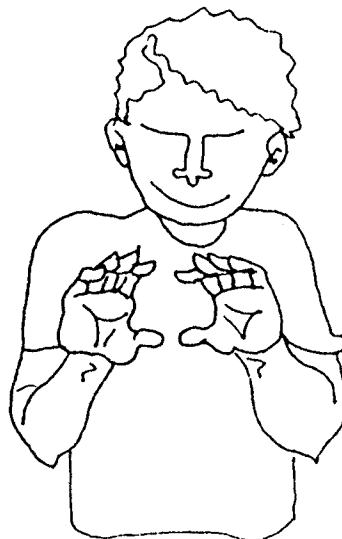
(12)

- 1) APRECIACIO (DONA, FIGURA)
- 2) 9.1) APRECIACIO 1 (DONA, FIGURA) // <14>
- 3) Codificació (8)   Decodificació (10)
- 4) Amb les dues mans (8) / Amb una mà (1).
- 5) 9.1 (9)
- 6) -
- 7) Les mans paral.leles mirant-se els palmells fan un moviment cap avall com imitant la forma d'una guitarra.
- 8) Apreciació admirativa d'una dona.
- 9) "Senyora escultural", "Tia buena!".
- 10) Expressiu / (C) / (V).
- 11) 13, 176.
- 12) -
- 13)

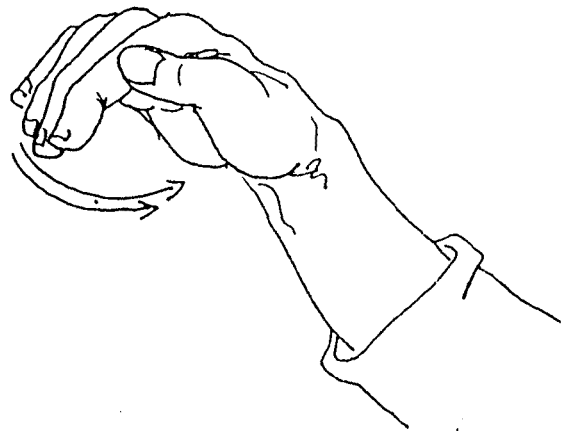
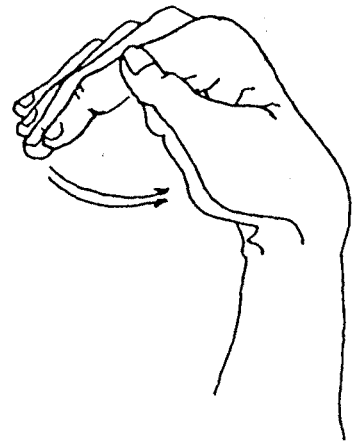
(13)

- 1) APRECIACIO ("PITRAM")
- 2) 9.2) APRECIACIO 2 (DONA, PITS) // <15>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (9)
- 4) Amb els palmells endins (7) / Amb els palmells enfora (1) / Amb els palmells amunt sota els pits (2).
- 5) 9.2 (10).
- 6) -
- 7) Les mans, amb els palmells endins i els dits entreoberts, vibren lleugerament davant el pit. També amb els palmells enfora o sota els (hipotètics) pits, com si els aixequessin.
- 8) Apreciació dels pits d'una dona (per la seva grandària).
- 9) "Mamelluda", "Pitram", "Melons".
- 10) Expressiu / (C) / (V).
- 11) 12, 176.
- 12) -
- 13)

(14)

- 1) APROPAR-SE ("VINE!")
- 2) 10.1) APROPAR-SE 1 ("VINE!") // <19>
- 3) Codificació (6)   Decodificació (10)
- 4) Mà amb el palmell cap avall (5) / Mà de gairell (1).
- 5) 10.1 (6).
- 6) 42.1 (1), 73.1 (1).
- 7) Els dits de la mà (amb el palmell cap avall o de gairell) es pleguen rítmicament cap al palmell.
- 8) Acostar-se, venir.
- 9) "Vine (cap aquí)!", "Acosta't!".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) 15, 111.
- 12) -
- 13)

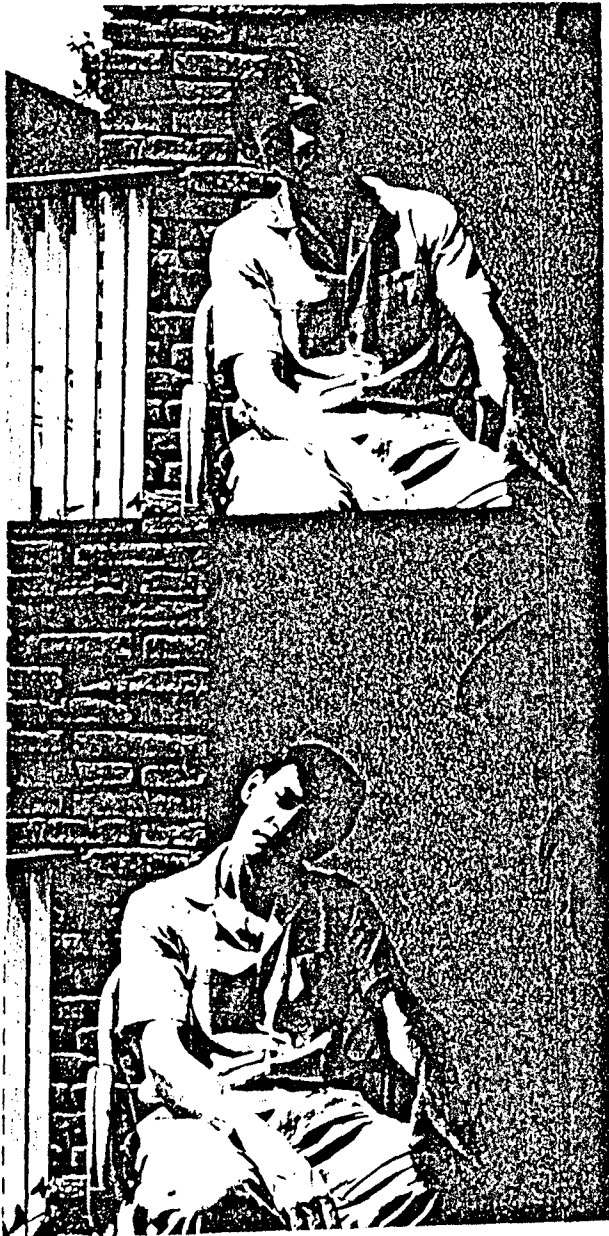
(15)

- 1) APROPAR-SE ("VINE!")
- 2) 10.2) APROPAR-SE 2 ("VINE!") // <20>
- 3) Codificació (5)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 10.1 (4), 73.2 (1).
- 6) 42.1(1), 72.2 (1).
- 7) Els dits de la mà (amb el palmell cap amunt) es pleguen rítmicament cap al palmell.
- 8) Acostar-se, venir.
- 9) "Vine (cap aquí)!", "Veniu!", "Acosti's!".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) 14, 111.
- 12) -
- 13)

(16)

- 1) APROXIMADAMENT (DUBTE, DESCONEIXEMENT)
- 2) 11.1) APROXIMADAMENT 1 (REGULAR) // <22>
- 3) Codificació (9)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 11.1 (2), 51.2 (2), 51.3 (1), 51.2/51.3 (1), 51.2/69.1 (1), 51.2/51.3/69.1 (2).
- 6) 51.2 (1).
- 7) El cap oscil·la rítmicament als costats.
- 8) Aproximadament, dubte, desconeixement.
- 9) "No ho sé segur", "Nxt, nxt...", "No gaire bé", "Vols dir?", "Més o menys", "Pse", "Com ci com ça", "No sé no sé...".
- 10) Representatiu, expressiu / (B) / (III).
- 11) 17.
- 12) -
- 13)

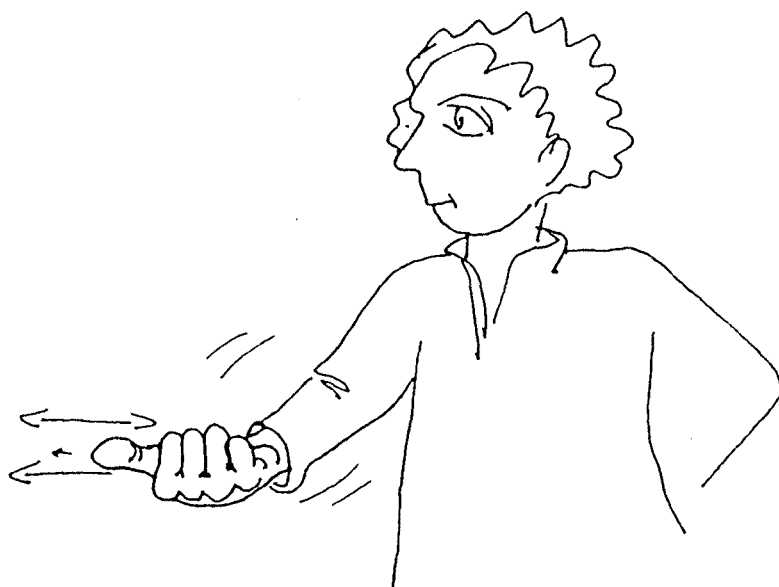
(17)

- 1) APROXIMADAMENT (REGULAR)
- 2) 11.2) APROXIMADAMENT 2 (REGULAR) // <23>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 11.1 (10).
- 6) 51.2 (1), 51.3 (1), 108 (2).
- 7) La mà oberta amb el palmell cap avall o de gairell oscil·la als costats.
- 8) Aproximadament, més o menys.
- 9) "Més o menos/menys", "Aproximadament", "A mitges", "Així així", "Ni fu ni fa", "Si fa no fa"...
- 10) Representatiu, expressiu / (B) / (III).
- 11) 16.
- 12) -
- 13)

(18)

- 1) AUTOSTOP
- 2) 12) AUTOSTOP // <24>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (8)
- 4) -
- 5) 12 (10).
- 6) -
- 7) El puny tancat amb el polze estirat es fa vibrar assenyalant un costat.
- 8) Autostop.
- 9) "Autostop".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) -
- 12) Interpretat com a deíctic (3).
- 13)

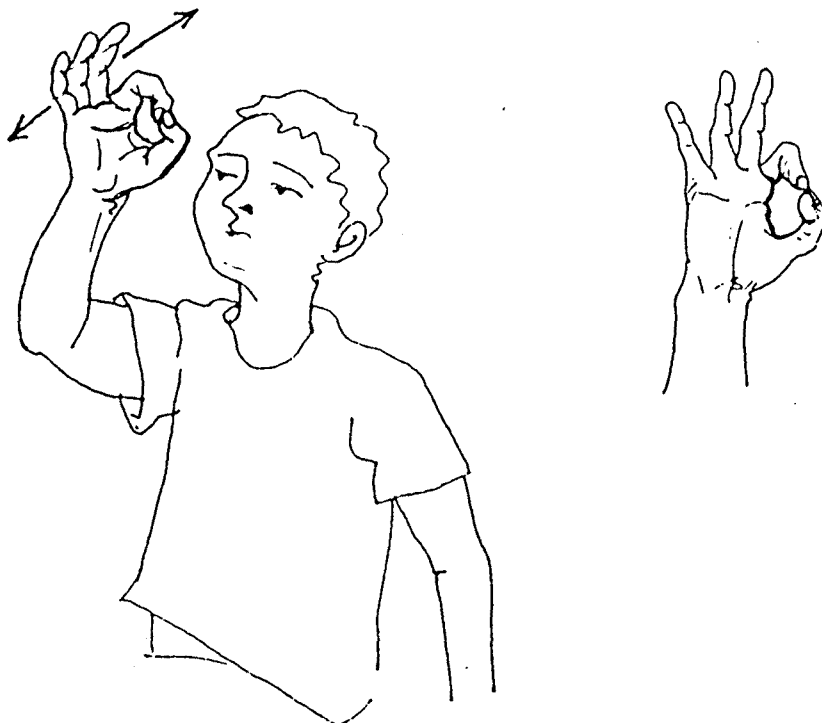
(19)

- 1) BARRUT (GALTES, CARADURA)
- 2) 15.2) BARRUT 2 (PENQUES, CARADURA) // <31>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (10)
- 4) Copets a la galta del mateix costat (8) / A la galta del costat contrari (2).
- 5) 15.1 (10).
- 6) -
- 7) Copets del palmell (o del dors) de la mà a la galta.
- 8) Tenir barra.
- 9) "Molta jeta!", "Caradura", "Quina cara!", "Tenir cara", "Té la cara de ciment armat", "Galtes!", "Quines galtes!", "Penques".
- 10) Representatiu / (C) / (V).
- 11) 169, 180.
- 12) -
- 13)

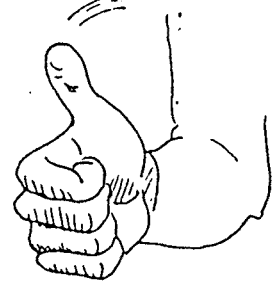
(20)

- 1) BÉ (PERFECTE, "D'ACORD!")
- 2) 16.1) BÉ 1 (PERFECTE) // <33>
- 3) Codificació (8)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 16.1 (7), 9.4/9.5/77.2 (1).
- 6) 4 (1), 9.5 (3), 77.2 (3).
- 7) L'índex i el polze formen un cercle, amb la resta de dits estirats i el palmell vertical enfora.
- 8) Perfecció, acord.
- 9) "Molt bé!", "O.K.!", "Perfecte!", "D'acord!", "Correcte!".
- 10) Expressiu / (C) / (I).
- 11) 21, 71, 145, 207.
- 12) Veg. Morris et al. (1979).
- 13)

(21)

- 1) BÉ (PERFECTE, "D'ACORD!")
- 2) 16.2) BÉ 2 (PERFECTE) // <34>
- 3) Codificació (5)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 4 (2), 16.1 (2), 4/77.2 (1).
- 6) -
- 7) El polze s'aixeca per sobre del puny tancat.
- 8) Perfecció, acord.
- 9) "Molt bé!", "O.K.!", "D'acord!", "Perfecte!", "Correcte!".
- 10) Expressiu / (C) / (V).
- 11) 20, 71, 145, 207 / 72.
- 12) Veg. Morris et al. (1979).
- 13)

(22)

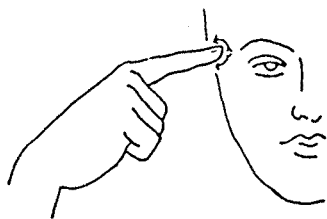
- 1) BEURE
- 2) 17.1) BEGUDA 1 // <35>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (10)
- 4) Amb el polze estirat (4) / Amb el dit petit estirat (4)
/ Agafant un vas (4).
- 5) 17.1 (9), 17.2 (1).
- 6) 17.2 (2).
- 7) El polze estirat, amb el puny tancat, es dirigeix cap a la boca.
- 8) Beure.
- 9) "Beure", "Trago", "Traguejar".
- 10) Representatiu, exhortatiu / (A) /(IV).
- 11) 181, 182.
- 12) -
- 13)

(23)

- 1) BOIG (BOGERIA)
- 2) 18) BOIG (BOGERIA) // <38>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (10)
- 4) Rotació a la templa (8) / Copets a la templa (5).
- 5) 18 (10).
- 6) -
- 7) La punta de l'índex fa rotacions a la templa.
- 8) Bogeria.
- 9) "Sonat", "Boig", "Tocat del bolet", "Li falta un bull",
"Tocat de l'ala", "Loco".
- 10) Representatiu / (C) / (I).
- 11) -
- 12) -
- 13)

(Kany 1960)

(24)

- 1) BORRATXO (BORRATXERA)
- 2) 19.1 BORRATXO 1 (BORRATXERA) // <39>
- 3) Codificació (7)   Decodificació (9)
- 4) Copets de l'índex a la punta del nas (3) / Amb el polze (1) / Petit i polze estirats (2) / Amb la mà vertical (1).
- 5) 19.1 (7).
- 6) -
- 7) L'índex o el polze donen copets a la punta del nas des de sota.
- 8) Borraxo, borratxera.
- 9) "Està begut", "Borraxo", "Trompa", "Borraxera", "Estar bufat", "Pitof".
- 10) Representatiu / (C) / (I).
- 11) -
- 12) -
- 13)

(25)

- 1) BURLA (LLENGOTES)
- 2) 20.1) BURLA 1 (LLENGOTES) // <40>
- 3) Codificació (5)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 20.1 (4), 59.1 (1).
- 6) -
- 7) Treure la llengua.
- 8) Burla.
- 9) "Burla", "Llengots", "Befa", "Mofa".
- 10) Representatiu, expressiu / (A) / (IV).
- 11) 26, 114, 115.
- 12) Veg. Smith, Chase i Lieblich (1974).
- 13)

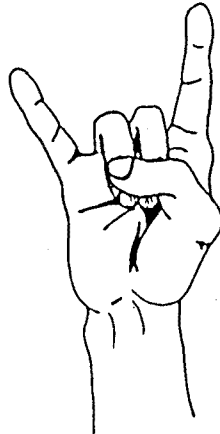
(26)

- 1) BURLA (PAM I PIPA)
- 2) 20.3) BURLA 3 (PAM I PIPA) // <42>
- 3) Codificació (6)   Decodificació (10)
- 4) Amb una mà (6) / Amb dues mans (2).
- 5) 20.1 (6).
- 6) -
- 7) Amb la mà oberta i la punta del polze tocant la punta del nas, els dits es mouen rítmicament.
- 8) Burla.
- 9) "Pam i pipa", "Burla", "Befa".
- 10) Representatiu, expressiu / (A) / (IV).
- 11) 25, 114, 115.
- 12) Veg. Taylor (1956), Morris et al. (1979), DCVB (Per pam i pipa). Anomenat a Hispanoamèrica, segons Kany (1960: 145), hacer un pito catalán.
- 13)

(27)

- 1) CABRO
- 2) 22.1) CABRO 1 // <44>
- 3) Codificació (9)   Decodificació (10)
- 4) Banyes davant del cos (7) / Al front (2).
- 5) 22.1 (9).
- 6) 59.1 (2).
- 7) L'índex i el petit estirats sobresurten de la resta del puny tancat.
- 8) Cabró, cornut.
- 9) "Cabró!", "Cornut!", "Banyut!".
- 10) Representatiu / (A) / (V).
- 11) 188.
- 12) Veg. Morris et al. (1979).
- 13)

(28)

- 1) CALMA
- 2) 23) CALMA // <45>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (10)
- 4) Amb les dues mans (9) / Amb una mà (3).
- 5) 23 (10).
- 6) 5 (1), 8.3 (1), 27.2 (3), 49.2 (2), 93.3 (2), 108.1 (1).
- 7) Les dues mans estirades, amb els dorsos cap avall, pugen i baixen lentament.
- 8) Calma, tranquil.litat.
- 9) "Tranquil!", "Calma!", "Pau i tranquil.litat", "Poc a poc!", "Alto!", "Tranqui, tranqui...", "A poc a poc que tenim pressa".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) -
- 12) -
- 13)

(29)

- 1) CALOR (SUAR)
- 2) 24.3) CALOR 3 // <48>
- 3) Codificació (8)   Decodificació (10)
- 4) La mà eixuga el front (7) / La mà eixuga el coll (1).
- 5) 24.1 (6), 26 (2).
- 6) 56.1 (1).
- 7) La mà passa per sobre el front com si l'eixugués.
- 8) Tenir calor, estar suat, estar cansat.
- 9) "Quina calor!", "Fa calor", "Uf, menos mal!", "Has suat per dir això!", "Estar cansat", "Estar suat".
- 10) Representatiu / (B) / (III).
- 11) 116, 117.
- 12) -
- 13)

(30)

- 1) CAMINAR
- 2) 25) CAMINAR // <49>
- 3) Codificació (7)   Decodificació (10)
- 4) Amb els dits cap avall en l'aire (6) / Amb els dits sobre el dors de l'altra mà (1).
- 5) 25 (7).
- 6) -
- 7) L'índex i el dit del mig estirats cap avall es mouen alternadament.
- 8) Caminar.
- 9) "Caminar", "Anar a peu", "Xino-xano".
- 10) Representatiu / (D) / (IV).
- 11) -
- 12) -
- 13)

(31)

- 1) CANSAMENT
- 2) 26) CANSAMENT (CALOR) // <26>
- 3) Codificació (9)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 26 (5), 56.1 (1), 98 (1), 113 (1), 30/113 (1).
- 6) 24 (1), 30 (1), 55.1 (1), 62 (1), 81.2 (1), 103.2 (1).
- 7) Bufar amb les galtes inflades.
- 8) Estar cansat, fart.
- 9) "Cansament", "Estar cansat", "Estar fart", "Estar tip".
- 10) Representatiu, expressiu / (B) / (III).
- 11) -
- 12) -
- 13)

(32)

- 1) CAP (INTEL.LIGENCIA, IDEA)
- 2) 27.1) CAP 1 (INTEL.LIGENCIA) // <51>
- 3) Codificació (9)   Decodificació (10)
- 4) Tocar el front o la temple amb l'índex (7) / Amb l'índex i el polze (1) / Copets de l'índex a la temple (1).
- 5) 27.1 (7), 27.2 (2).
- 6) 1.1 (1), 27.2 (2).
- 7) L'índex toca el front o la temple.
- 8) Coneixement, seny, intel.ligència, idea.
- 9) "Tenir cap", "Tenir seny", "Fes servir el cap", "Pensa!", "Hi ha que pensar!", "Té cap", "Idea".
- 10) Representatiu, exhortatiu / (A) / (I).
- 11) 183.
- 12)
- 13)

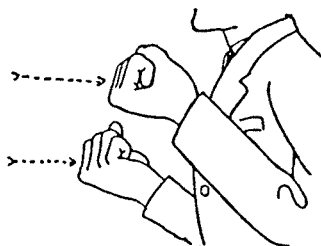
(33)

- 1) CARDAR
- 2) 28.1) CARDAR 1 // <53>
- 3) Codificació (5)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 28.1 (5)
- 6) -
- 7) L'índex entra i surt de la cavitat feta pel puny de l'altra mà.
- 8) Copular.
- 9) "Cardar", "Fotre un polvo", "Pegar un casquete", "Nyaca-nyaca", "Follar".
- 10) Representatiu / (D) / (IV).
- 11) 34, 118.
- 12) -
- 13)

(34)

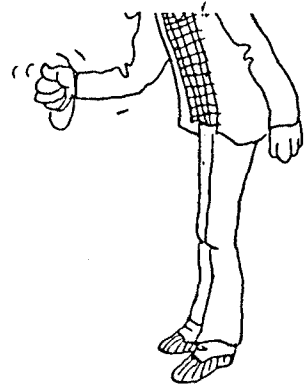
- 1) CARDAR (FOTRE)
- 2) 28.2) CARDAR 2 // <54>
- 3) Codificació (8)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 28.1 (8).
- 6) 29.1 (1), 62 (1).
- 7) Els braços en angle recte, amb els punys tancats, es mouen enrere com si s'esquiés.
- 8) Copular. Fotre.
- 9) "Cardar", "Fornicar", "Fucking!", "Fer un polvo", "Cepillar-la", "Follar".
- 10) Representatiu / (D) / (IV).
- 11) 33, 118.
- 12) També pot referir-se a un mateix ("fotut!"), a diferència de 33 i 118.
- 13)

(Kany 1960)

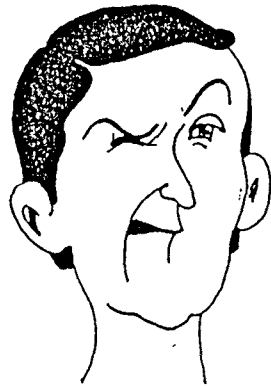
(35)

- 1) CL AUS (OBRIR)
- 2) 31) CL AUS (OBRIR/TANCAR) // <59>
- 3) Codificació (9)   Decodificació (9)
- 4) -
- 5) 31 (9).
- 6) -
- 7) El puny clos gira a un costat i a l'altre.
- 8) Claus, obrir amb clau.
- 9) "Claus", "Obrir".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) 187.
- 12) -
- 13)

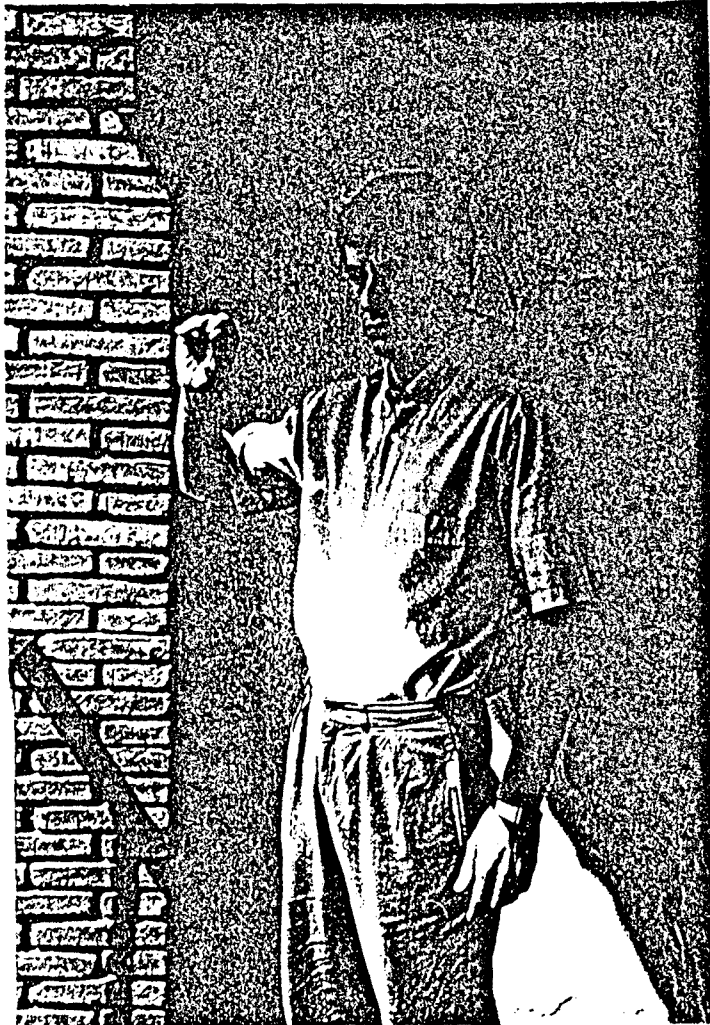
(36)

- 1) COMPLICITAT (AVIS)
- 2) 32.1) COMPLICITAT 1 (AVIS) // <61>
- 3) Codificació (5)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 32.1 (1), 73.4 (4).
- 6) -
- 7) Un ull es tanca i s'obre amb rapidesa mentre l'altre es manté obert.
- 8) Complicitat, avis.
- 9) "Picar l'ullet", "Complicitat", "Avis", "Picardia", "Contacte", "Flirt", "Amistat", "Ja t'ho explicaré després", "Busco col·legui".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) 170.
- 12) -
- 13)

(37)

- 1) COMPTE (ESCRIURE)
- 2) 33) COMPTE (ESCRIURE) // <63>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (10)
- 4) Mà en ziga-zaga (9) / Mà sobre el palmell de l'altra (2).
- 5) 33 (10)
- 6) -
- 7) El polze, l'índex i el dit mig es bellugen en ziga-zaga en l'aire. com si escrivissin.
- 8) Escriure, demanar el compte.
- 9) "Escriure".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) -
- 12) -
- 13)

(38)

- 1) COMPTES (PAGAR, COBRAR)
- 2) 34) COMPTES (PAGAR/COBRAR) // <64>
- 3) Codificació (7)   Decodificació (8)
- 4) Nus de l'índex o puny colpeja el palmell (4) / Amb les puntes dels dits (2) / Amb el dors (1).
- 5) 34 (7).
- 6) -
- 7) El nus de l'índex o el puny colpeja el palmell de l'altra mà.
- 8) Passar comptes, pagar/cobrar.
- 9) "Pagar", "Va puquinar", "Afluixar", "Bitllo, bitllo", "A toca teja".
- 10) Representatiu, exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) -
- 12) -
- 13)

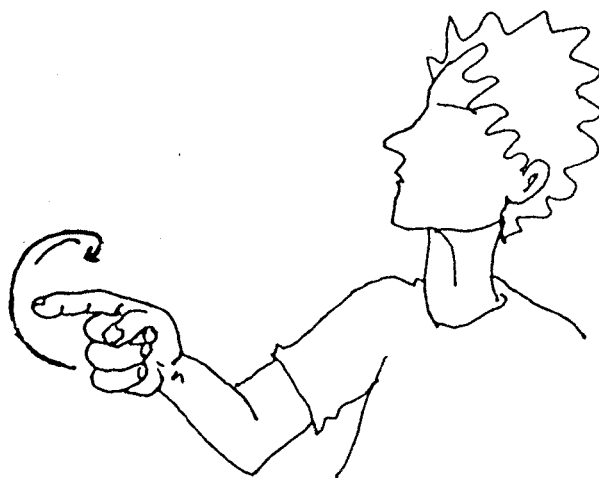
(39)

- 1) CONJUR (ATRACCIO BONA SORT)
- 2) 36.1) CONJUR 1 (ATRACCIO BONA SORT) // <69>
- 3) Codificació (5)   Decodificació (9)
- 4) Amb una mà (4) / Amb les dues mans (1).
- 5) 36.1 (5).
- 6) -
- 7) Fer una creu passant el dit mig per sobre de l'índex.
- 8) Conjur per atreure la bona sort cap a un mateix.
- 9) "Sort", "Ojalá passi això!", "Toca ferro", "Toca fusta", "Esperem que surti bé".
- 10) Declaratiu / (E) / (V).
- 11) 123, 188.
- 12) A banda de fer-lo davant del cos, també es pot fer amagant la mà darrere l'esquena (i allibera qui ho fa de l'obligació d'acomplir un jurament).
- 13)

(40)

- 1) CONTINUITAT (REPETICIO)
- 2) 37) CONTINUITAT (REPETICIO, SUCCESSIO) // <40>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (7)
- 4) Rotació de l'índex (6) / Rotació de tota la mà (2).
- 5) 37 (10).
- 6) 120.1 (1).
- 7) Rotació de l'índex estirat en horitzontal.
- 8) Demanda de repetició, de continuïtat.
- 9) "Continua!", "Repeteixi!", "Torna-hi!", "Segueix!".
- 10) Exhortatiu / (A) / (I).
- 11) -
- 12) Interpretat en el sentit de 'més tard' (4).
- 13)

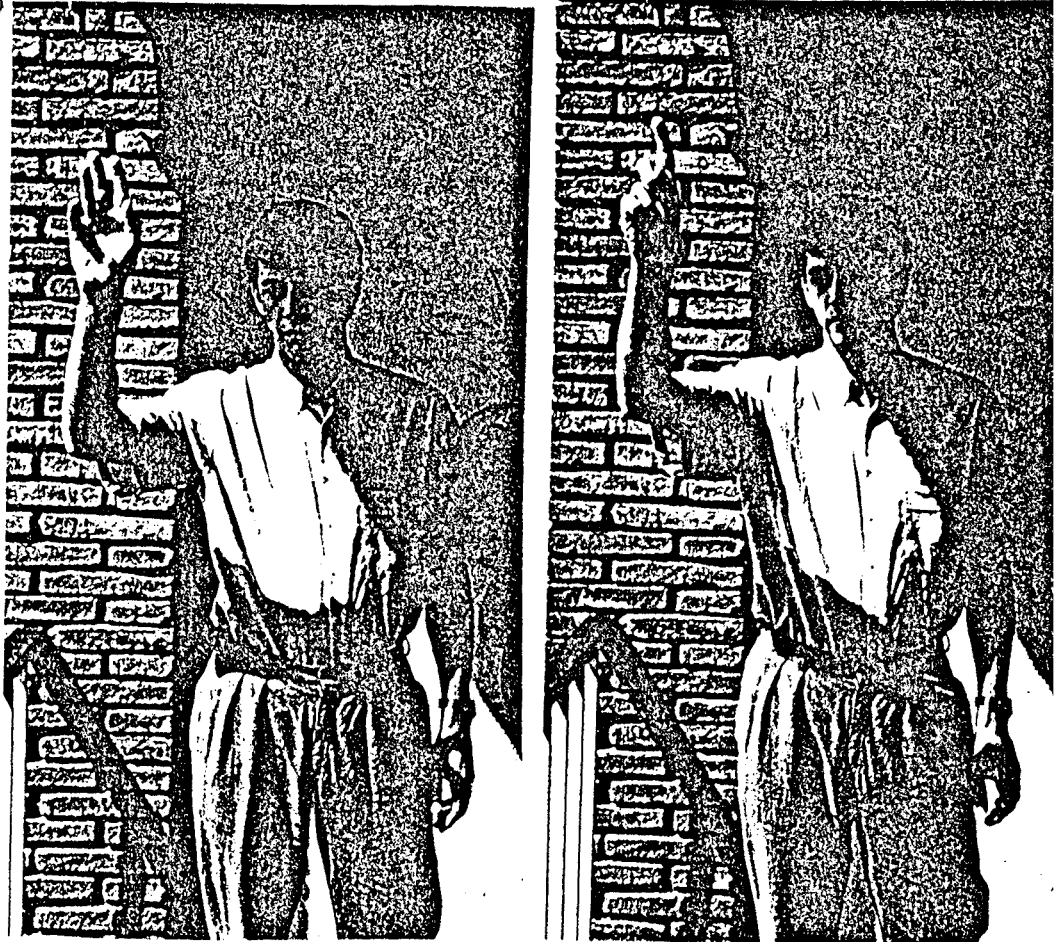
(41)

- 1) DEMANDA
- 2) 42.1) DEMANDA 1 (CAPTAR) // <75>
- 3) Codificació (6)   Decodificació (8)
- 4) -
- 5) 42.1 (6).
- 6) -
- 7) La mà plana o en cassola s'estén endavant amb el palmell cap amunt.
- 8) Demanda.
- 9) "Demandar".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) 42.
- 12) -
- 13)

(42)

- 1) DEMANDA (RECLAM)
- 2) 42.2) DEMANDA 2 (RECLAM) // <76>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (10)
- 4) Mà oberta enlaire (7) / Amb l'index estirat (5).
- 5) 42.2 (10).
- 6) -
- 7) Aixecar la mà oberta per sobre del cap, palmell enfora.
- 8) Demanda d'atenció o de paraula.
- 9) "Demandar/cridar l'atenció", "Demandar la paraula", "El meu torn".
- 10) Exhortatiu / (A) / (IV).
- 11) 41.
- 12) -
- 13)

(43)

- 1) DESAFIAMENT (PROVOCACIO)
- 2) 43.1) DESAFIAMENT 1 (PROVOCACIO) // <77>
43.3) DESAFIAMENT 3 (PROVOCACIO) // <78>
- 3) Codificació (5)   Decodificació (10)
- 4) Redreçar el cos (5) / Amb els braços arquejats i les mans agafant els malucs (1).
- 5) 43.1 (6).
- 6) -
- 7) Redreçar el cos i moure el cap endavant.
- 8) Desafiar, provocar, reptar.
- 9) "Xulejar", "Desafiar", "Què passa?", "Què?", "Què passa, titi?", "Què de què?", "Què vols?", "Que vols òsties?"
- 10) Exhortatiu, compromissiu / (A) / (IV).
- 11) -
- 12) -
- 13)

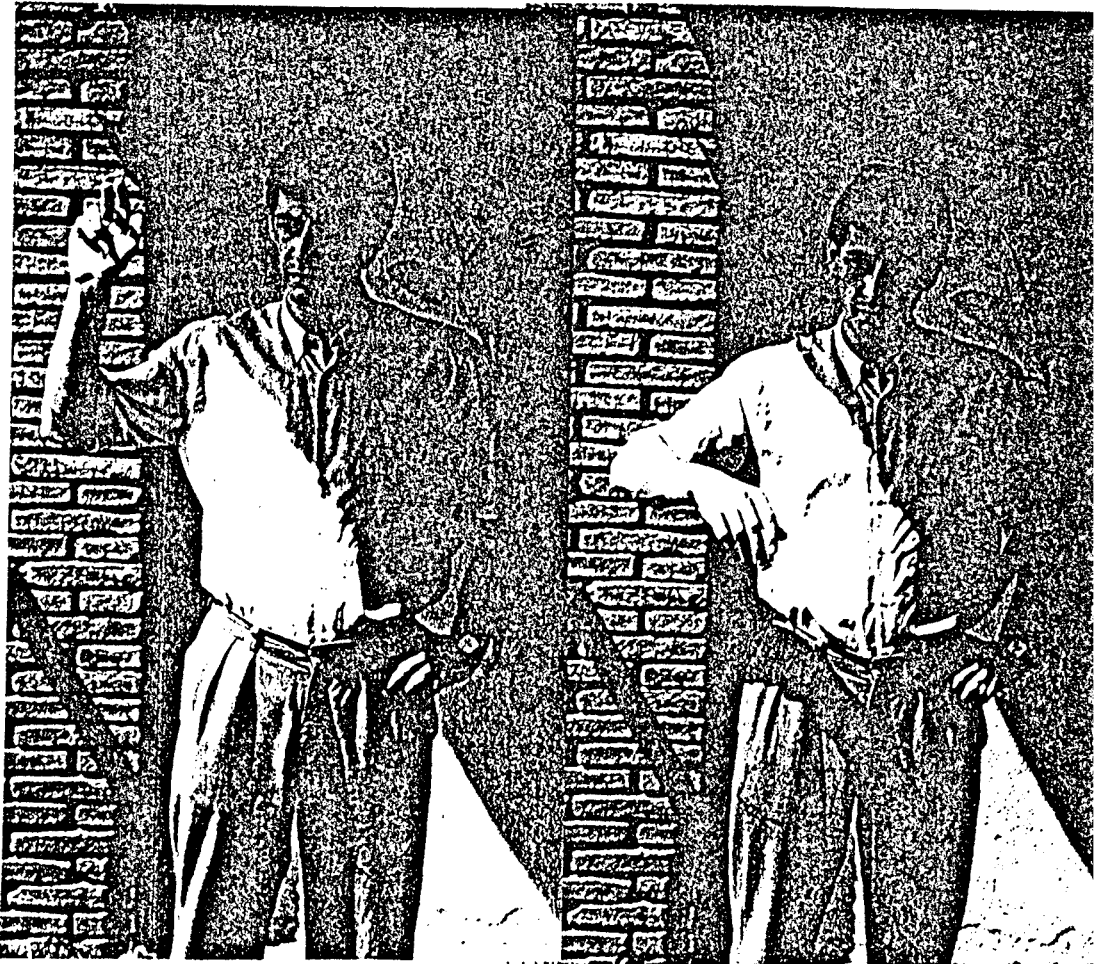
(44)

- 1) DESCUIT (PARLA)
- 2) 45.2) DESCUIT 2 (PARLA) // <80>
- 3) Codificació (8)   Decodificació (7)
- 4) -
- 5) 45.2 (8).
- 6) -
- 7) La mà estesa tapa amb els dits la boca, amb el palmell enfora.
- 8) Descuit de parla, error.
- 9) "Escapar-se alguna cosa", "Cagar-la", "Ficar la pota", "No ho havia d'haver dit!", "Ui, no! No ho volia dir!".
- 10) Representatiu / (B) / (III).
- 11) 190.
- 12) -
- 13)

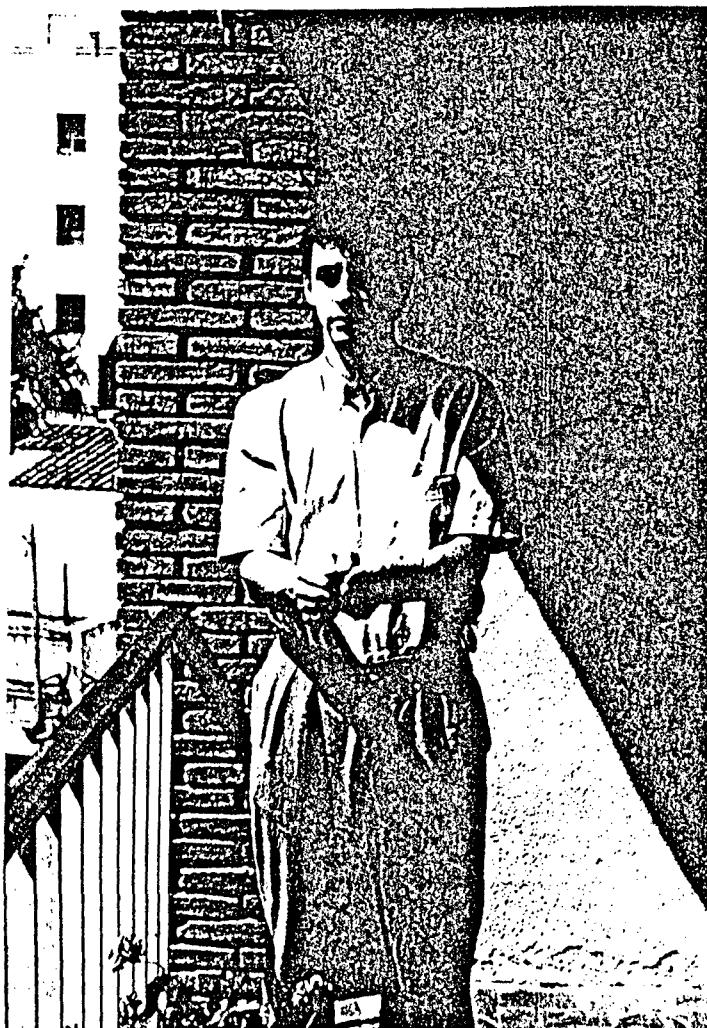
(45)

- 1) DESENTENDRE'S
- 2) 46.6) DESENTENDRE'S 6 // <83>
- 3) Codificació (7)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 46.1 (5), 70.1 (1), 59.1 (1).
- 6) 8.3. (1), 43.1 (1), 56.1 (1), 59.1 (3), 63.1 (1), 69.1 (3).
- 7) Cop brusc del braç enlaire i enrere, amb el palmell de la mà enfora.
- 8) Desentendre's, desimplicar-se.
- 9) "Anda ya!", "A passeig!", "Passo!", "No m'interessa!", "No m'importa!", "Au, vés!", "Au vés, no m'emprenyis!", "Au deixa'm, no m'emprenyis més!", "Deixa-ho córrer!", "Tant se me'n fum!", "Vés a fer gàrgares!", "Au, vinga!", "Que s'apanyin!".
- 10) Expressiu / (B) / (IV).
- 11) 124, 191.
- 12) -
- 13)

(46)

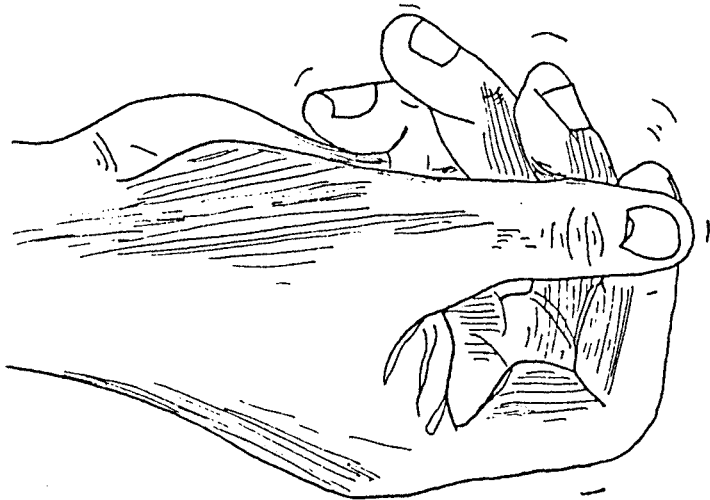
- 1) DETINGUT (EMMANILLAT)
- 2) 47.2) DETINGUT 2 (EMMANILLAT) // <85>
- 3) Codificació (6)   Decodificació (5)
- 4) -
- 5) 47.1 (6).
- 6) -
- 7) Punys de costat davant del cos, tocant-se els dits.
- 8) Estar detingut, lligat, emmanillat. Agafar, detenir.
- 9) "Estar lligat", "Emmanillat", "Lligat de mans".
- 10) Representatiu / (D) / (I).
- 11) 125, 126, 192.
- 12) -
- 13)

(47)

- 1) DINER(S)
- 2) 48) DINER(S) // <88>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 48 (10).
- 6) 34.5 (5), 101 (8).
- 7) Fregar el polze amb l'índex d'una mà.
- 8) Diner(s).
- 9) "Diners", "Dinerons", "Pela", "Calés", "Pasta".
- 10) Representatiu / (D) / (IV).
- 11) 157.
- 12) -
- 13)

(48)

- 1) DUBTE (DESCONEIXEMENT, IMPOTENCIA)
- 2) 51.1) DUBTE 1 (IMPOTENCIA) // <91>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 51.1 (10).
- 6) 44.1 (1), 45.1 (1), 51.3 (2).
- 7) Mans obertes als costats del cos, amb els palmells cap amunt, i arronsar les espatlles.
- 8) Dubte, desconeixement, impotència.
- 9) "No ho sé", "I jo què sé", "A mi què m'expliques", "No és cosa meva", "Què vols que (t') hi digui!", "Noi, no hi puc fer més!".
- 10) Expressiu / (B) / (I).
- 11) 129, 193.
- 12) -
- 13)

(Efron 1941)

(49)

- 1) EFEMINAT (MARICA)
- 2) 52.1 EFEMINAT 1 (MARICA) // <94>
- 3) Codificació (6)   Decodificació (9)
- 4) -
- 5) 52.1 (6).
- 6) -
- 7) La mà oberta al costat del cos amb el palmell enfora es deixa caure enrere.
- 8) Efeminat, marica.
- 9) "Marica", "Marieta", "Maricó", "Fer el monyes", "Sarassa", "Efeminat", "De Sitges".
- 10) Representatiu / (C) / (IV).
- 11) 194, 195.
- 12) -
- 13)

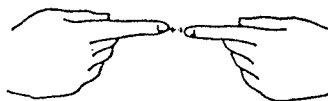
(50)

- 1) EMBARASSADA
- 2) 53) EMBARASSADA // <97>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (6)
- 4) Amb una mà (7) / Amb dues mans (1) / Amb les mans entrelaçades (3).
- 5) 53 (10).
- 6) -
- 7) La mà, amb el palmell enfora, fa un semicercle davant del cos des del pit a la panxa.
- 8) Embaràs, embarassada.
- 9) "Embaràs", "Embarassada", "Prenyada".
- 10) Representatiu / (C) / (V).
- 11) -
- 12) Interpretat en el sentit de 'gras' (5).
- 13)

(51)

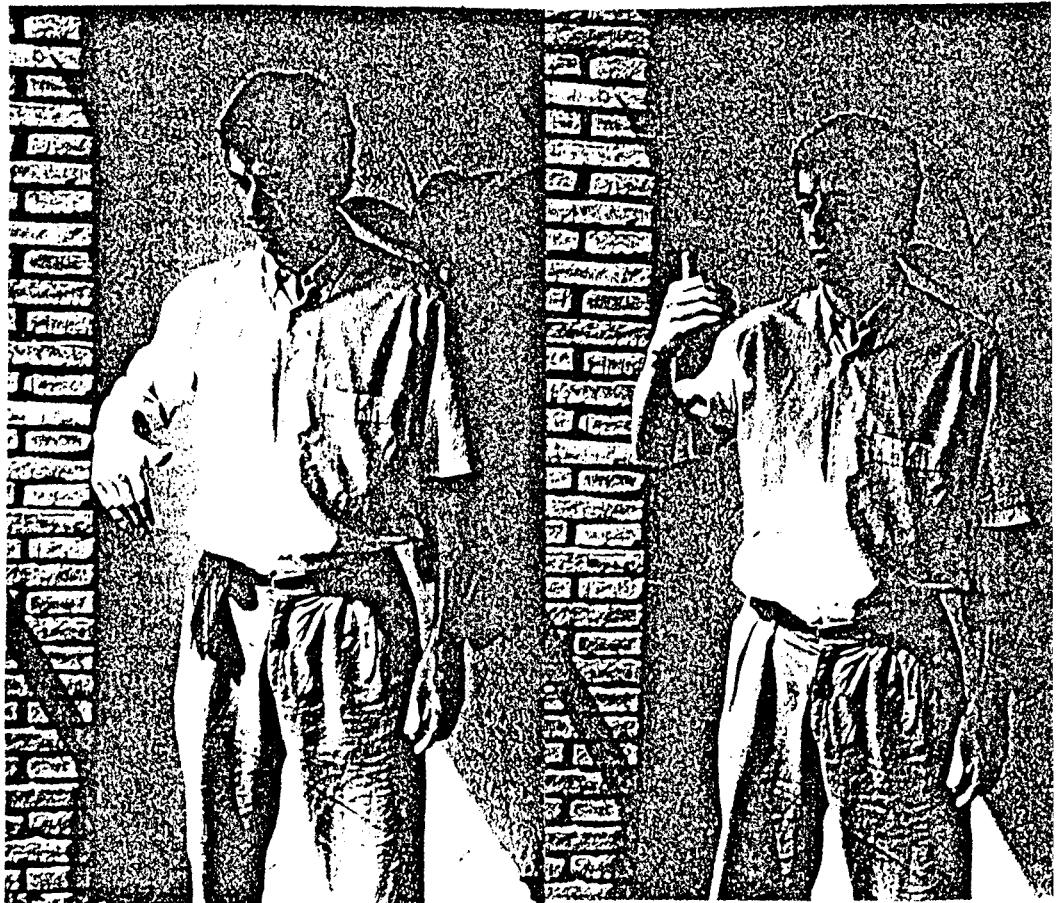
- 1) ENFRONTAMENT
- 2) 54) ENFRONTAMENT // <98>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (5)
- 4) Índexs de punta (8) / Punys de costat (2).
- 5) 54 (10).
- 6) 38.1 (1).
- 7) Els índexs estirats de les dues mans es toquen per les puntes.
- 8) Enfrontament.
- 9) "Estar picats", "Estar barallats", "Estar enfrontats", "Estar de punta".
- 10) Representatiu / (C) / (I).
- 11) -
- 12) Interpretat en el sentit de 'connexió, entesa' (5).
- 13)

(Kany 1960)

(52)

- 1) EXCLAMACIO (EMFASI)
- 2) 55.1) EXCLAMACIO 1 (EMFASI) // <99>
- 3) Codificació (10)   Decodificació (10)
- 4) -
- 5) 55.1 (3), 82.1 (1), 101 (1), 121 bis (1), 43.1/77.1 (1), 110/116 (1), 30/82.1/110.1 (2).
- 6) 9.5 (2), 30 (1), 82.1 (3).
- 7) Sacsejar la mà davant del cos, palmell endins.
- 8) Exclamació, èmfasi.
- 9) "Déu n'hi do!", "Molt", "Buff! Si tu ho sabéssis!", "Collons!", "Uf!", "Va ser l'òstia!".
- 10) Representatiu, expressiu / (B) / (I).
- 11) 197.
- 12) -
- 13)

(53)

- 1) FASTIC
- 2) 57.2) FASTIC 2 // <106>
- 3) Codificació (5)   Decodificació (7)
- 4) -
- 5) 57.1 (5).
- 6) -
- 7) Obertura de la boca imitant l'acció de vomitar.
- 8) Fàstic.
- 9) "Fàstic", "Ecs!", "M'esgarrifa!".
- 10) Expressiu / (B) / (II).
- 11) 132, 133.
- 12) -
- 13)

